

tu in pa tudi vsem sreskim društvom. — Sprejeto.

Završnik umakne svoj predlog. Ribičič umakne svoj predlog po ugotovitvi, da je fond, iz katerega se vzdržujeta uredništvo in strokovno tajništvo — naš.

Sledi poročilo o seji širjega glavnega odbora UJU v Beogradu dne 28. in 29. decembra.

(Predstavko ministra in poročilo še prinesemo)

Prihodnja glavna skupščina se vrši v Skoplju-Kosovo.

Šijanec predlaga da bodi pokrajinska skupščina v juniju, državna pa v avgustu.

(Se pošlje kot želja centrali v Beograd.)

Mencin: Preko nas se pravila ne smejo sestavljati! Ni vseeno ali zastopamo eno izmed petih poverjenštev ali dve oblasti od 33.

Lapajne: Nani je seja Glavnega odbora napravila boljši utis. Simpatična je bila zahteva po depolitizaciji organizacije. Treba iskati stika med poverjenštvu.

Rubeša: Po potrebi naj bi se spajala pov. tudi dveh oblasti.

Jelenc: Poziva na sodelovanje v »Nar. Prosveti« v slovenski ni

Mencin: Po členu 70. poslovnika bi morali imeti posebnega poročevalca za osrednje glasilo.

Grus: To še ni zgodilo, ker je težko naložiti komu to breme.

Popoldne ob pol 2 uri, Nadaljevanje: Imela bi slediti 4. točka dnevnega reda:

Stopar: Predlaga, naj se točka 5. obravnava pred 4. in namesto pete obravnava deklaracija učiteljskega društva za Mežiško dolino.

Jelenc: Je proti, ker spada deklaracija kot predlog k 7. točki. (Nemir. Klici: To je terorizem. Glasujmo!)

Rajšp: Predlaga da se 7. točka obravnava pred četrto.

Predsednik: Se vda. Mencin čita deklaracijo in jo utemeljuje:

Najprej cilj, potem vprašanje naše vzgoje. Posledice naše poverj. politike so katastrofalne. Razmere silijo k odločitvi: ali ena sama velika organizacija, ali več malih z različnimi ideologijami. Kompromis je nezdrav. Obračunati moramo z vsako dvoletnostjo. Teorija in praksa se morata kriti. Naše poverjenštvu je predstavljalo tradicijo, s katero moramo prelomiti. Ni značajnosti v tem, da vztrajamo pri tradicionalnih prepričanjih. Kar ni na mestu, se mora zrtvovati! V mežiškem društvu so včlanjeni vsi, ker vlada tam svoboda nazorov in vesti. Kot organizirani čutimo udarce, pa naj jih daje Peter ali Pavel. (Aplavz.) Tudi stanovsko glasilo ni povsem odgovarjalo do zadnje dobe. Ne stan ne stranka ni imela koristi od dosedanje politike poverjenštva. Vsi nosimo odgovornost, ker nismo proti njej nastopili. Na vodilna mesta morajo močje, ki niso kompromitirani politiki, močje do katerih se bo vsak z zaupanjem obrnil ko bo potreboval pomoči. Duh strpljivosti in disciplin mora v organizacijo. Ako smo edini,

— članice Udruženja — »Zora«, poročilo Kongresa Saveza Jugoslovanskih srednješkolskih združenj v Beogradu, o kongresu Ukrajinskega dijaštva itd.

Listek te številke prinaša kritiko Jakoba Rude, ki so ga igrali v Gorici člani dramskega društva. Tovariš h. š. poroča pregledno o jesenski operni sezoni v gledališču »Politeama Rosetti« v Trstu.

Iz vsega tega razvidimo, da je list rodila res živa potreba, kajti prosvetni in informativni del in Vestnik lista sta neprimerno boljša od leposlovnega. Tu naj se razčistijo pojmi našega inteligenčnega naraščaja, ki je poklican v to, da postane kdaj močna roka in borec za pravice našega ljudstva v Primorju. Vse čitatelje in čitateljice »Učit. Tovariša«, posebno pa zavedno učiteljsvo prosimo, naj podpre primorsko mladino v njeni borbi in ji nudi moralno in materialno pomoč!

»Stopite v naše kolo! Čist in krepak naj odjekne naš glas ob vznožju Učke in objame naj s pihom vetriča skale Nanosa in odmeva naj v pečinah strmega Krna... Čist in krepak naj spremi valove zelene Soče in zabobni v sinjem Jadranskem morju!»

Vse informacije, kakor tudi list se dobi v društvu »Zora« v Tomanovi ulici (arena »Narodnega doma«) J. M.

premoredno več kot se nam sanja. (Dolgotrajno pritrjevanje in aplavz)

Dimnik: Da je prišlo do razpravljanja načelnega vprašanja, je zasluga tudi lista. List je imel težko stališče: V trenutku, ko je hotel pokazati jasnejšo smer, se je hotelo to smer udušiti. Je sestavil referat v smeri naše politike, pa se referat ni pripustil na današnjo sejo. Ga želi prečitati sedaj.

Predsednik: Govoriti se sme samo k deklaraciji. Ako se govornik ne bo držal razprave, mu vzamem besedo.

Dimnik: Spada k deklaraciji. Čita. (Referat priobčimo pozneje.) (Čitanje moti predsednik z medklici, kar izzove tu pa tam besedni dvoboj med njim in Dimnikom.)

Keršič: V deklaraciji so stvari, ki zadevajo vse člane. Ne prevzema odgovornosti za konjiško društvo. Ne podpiše deklaracije.

Završnik: Ne prevzema odgovornosti za kočevsko društvo, ker ni bil informiran o deklaraciji. (Medklici galerije: Nisi hotel priti k seji, kjer se je deklaracija obravnavala!)

Rajšp: Opazuje delo v organizaciji že 30 let. Kar je do pred kratkim veljalo, ne velja več! Novim časom se moramo ukloniti. Jelenčeve zasluge so neveljavne, ali tradicije so izgubile veljavo. Če se ne uklonimo, bo šel čas preko nas. Depolitizacija je potrebna in mogoča! Kot star borec ključ: Živela depolitizacija v naš organizaciji! (Navdušen aplavz.)

Rubeša: Žal mi je, da nismo prelomili, ko je stal na krmilu človek našega mišljenja.

Musek: Govori o Stankoviču, ki si je pridobil zaslug. Je za deklaracijo.

Ribičič: Je za deklaracijo. Završnik Rubeša: Boj za depolitizacijo se v njegovem društvu vrši že par let.

Macarol: Je zanjo. Če je mogoča pri novinarjih, ki so si dnevno v boju, mora biti mogoča tudi pri nas.

Lapajne: Besede Rajšpa zaležejo največ! Naš hrbet je največ trpel po naših strankarskih pripadnikih. Žalostna je izjava predsednikov, da nista odgovorna za svoje člane! Sja odgovorna po mestu, ki ga zavzemata v društvu! Je za deklaracijo, ki naj se sprejme v celoti! Dovolj neuspeha je za nami.

Predsednik: Podaj zagovor glede delovanja v namestitni komisiji in strankarstvu v organizaciji.

Jurančič: Je za deklaracijo. Tudi v imenu učiteljske omladine.

Dolinar za Gornjegrajsko učiteljsko društvo isto

Hren: Obzluje incidente. Odgovarja Rubeši: Uspeh bi bil gotovo lepši, če bi prišlo do obračuna prei. ampak vsaka stvar mora dozoreti. Ta proces se je začel že leta 1920. v Mariboru. (Jelenc: Od 27. novembra.) Moralni nivo učiteljsva je padel zaradi strank, ki so nas poznale je, ko so nas potrebovale. Naslonili se homo na vse in na nobeno stranko. Najprej smo učitelji, potem prosvetni delavci, nato nacionalisti in navsezadnje šele pripadniki te ali one stranke.

Stopar: V principu smo že lani sprejeli tako deklaracijo, pa ni bilo uspeha.

Dostal: Če ne bi imeli besedo pri personaljah bi je društva sama zahtevala! (Klici: Način, način!)

Mencin: Nastopali smo tudi takrat, ko je bilo riskantno! V Šoštanju nismo nastopili iz ozira do osebe poverjenika. Učiteljsvo bo zahtevalo zastope, ki jih uradno dobimo in ki se bodo volili! Tov. predsednik je javno izjavil, da je sodeloval pri persekucijah. (Jelenc: Krivice so se popravljale. Dostal: Zakaj niste za Koroščeve vlade protestirali? — Mencin: Smo! Poslali smo proteste poverjenštvu, ki jih pa ni objavilo.)

Predsednik: Zaključit debato, ker se nobeden več ne javi. Izjavlja, da deklaracije ne da na glasovanje po členu 68. poslovnika. Deklaracija se bo obravnavala v odsekih, ki jo bodo pripravili za delegacijsko zborovanje. Poroča, da želi profesorsko društvo stopiti v stike z našo organizacijo. (Klici: Najprej deklaracija.)

Nastane nemirna debata, kako naj se člen 68. interpretira.

Dimnik: Ali naj se deklaracija objavi?

Predsednik: Takrat, ko bo končoveljavna.

(Nemir, razburjenje. Predsednik prekine sejo.)

Po 10 minutah otvori predsednik sejo in izjavlja:

Interpretirati člene ima pravico samo predsednik. Dovolj glasovanje, če se

naj deklaracija odda odsekom, da jo pripravijo za delegacijo.

(Nato so se pričela pogajanja glede interpretacije čl. 68. poslovnika.)

Mencin: Konstatira, da je poverjenštvu nasprotno smeri deklaracije, ki jo zastopa večina ter mu zato odreka v

Spomenica glavnega odbora UJU ministru Prosvete g. St. Radiću.

Gospodinu

Ministru Prosvete

Glavni Odbor Udruženja Jugoslovenskog Učiteljstva, koji je kao predstavnik udruženog učiteljstva sastavljen od izaslanika iz cijele države, u svojoj sednici od 28. i 29. decembra 1925. god., pretrčao je sva aktualna pitanja naše narodne osnovne nastave i učiteljskoga staleža, pa saslušavši i raspravivši izveštaje i predloge iz pojedinih krajeva, zaključio je da Vašu pažnju Gospodine Ministre, navratu na ova mišljenja i želje, koje smatra izrazom najbitnijih i najprečih potreba u radu oko unapređivanja naše osnovne nastave i normalizovanja naše prosvetne politike.

Saglašavamo se s obaveštenjima i predlozima koje je Vama, Gospodine Ministre podneo Izvršni Odbor Udruženja svojom predstavkom od 2. decembra 1925. g. Br. 900 i molimo da bi ste ih izvoljeli uzeti u obzir kao opravdanu orijentaciju za provođenje prosvetne politike u našoj osnovnoj nastavi.

Napose ističemo težnju da se novi jedinstveni zakon za osnovne škole u domovini, koji treba da konačno odredi stalni pravac razvitku naše prosvetne politike, ne donese bez potrebne stručne saradnje ovoga Udruženja, kako se to i do sada praktikovalo.

Dok se taj zakon ne donese prijeka je potreba da se radi uredjenja stalnosti u prosvjetnim prilikama osnovnoga školstva uvaži ovo:

1. — da se u osnovnoj nastavi svijju grana ne vrše takve promjene, koje mogu da prekidaju kontinuitet školskoga rada;

2. — da se u školskoj administraciji održi po svima krajevima takođe kontinuitet i jedinstvenost;

3. — da se bez potrebe, krivice i bez stručnih razloga ne smenjuju i ne premje-

Visokoškolski studij, delovanje in vživljanje učitelja v milje svoje okolice.

Zadnja leta sem, se veliko razpravljalo po učiteljskih zborovanjih, še več pa v našem glasilu »Učit. Tovarišu« o pravicah učiteljstva do visokoškolskih študij na univerzah.

Res, ni prezreti tega pojava med nami, celo pospeševati se ga mora, kajti ravno take zahteve med učiteljstvom so najboljši dokaz da še vedno živimo med nami oni lepi, vzvišeni ideali po duševnem napredku in zročnosti ter vsestranski tudi višji usposobljenosti.

Pa kakor ni teh zahtev podcenjevatj z malouvaževanjem, vendar ni prezreti na drugi strani nič manj važne, če ne še važnejše potrebe za učitelja, brez katere vse v.soko znanje učitelja ni v hasek in mu ne da uspehov, katere ima morda začrtane v svojih učnih načrtih in ciljih.

Lepo je kaj več znati in vedeti kot se morda potrebuje pri pouku na osnovnih in meščanskih šolah. Pa vse znanje in bodi še tako visoko, visokoškolsko, z vsemi potrebnimi izpiti, ne rodi in ne bo rodilo zaželjenega sadu, ako se to znanje, ta vednost in učenost ne zna primerno prilagoditi in umeriti pouku, otročji duši in usposobljenosti tega. Da učitelj-vzgojitelj res doseže zastavljeni cilj in smoter osnovnoškolskega pouka, da zadosti, ni zadosti da pozna le otroka samega kot objekt, ampak treba dobro poznati tudi njegovo okolico, milje, ki ga obdaja.

Posebno in lahko se trdi, da je posebno na deželi, ravno to največje važnosti, kar se je in se posebno od mlajšega učiteljstva to preveč zanemarlja, deloma po lastni, deloma po krivdi tozadevnih šolskih oblasti. Treba, da učitelj popolnoma živi z narodom, s krajem, kjer službuje; spozna njegove potrebe, njegove šege in navade, slabe in dobre ter skuša, ne prehitro, dobre spopolniti, a slabe polagoma zatreti in odpraviti, ne da bi pri tem radi teh slabih navad ljudstva morda dotični kraj in ljudi zaničeval, zametaval in bodi še tako oddaljen in ločen od sveta, kakor se pravi.

Dobj se tovariš, še več je tovarišic, ki svojega službenega kraja niti ne

imenu svojega društva zaupanje. Prosi, da se predsedniki priključijo temu.

Predsednik nada demisijo zase in za strokovnega tajnika ter ob nemiru in razburljivem razpoloženju zborovalcev zaključit sejo.

(Dnevni red ni bil izčrpan.)

štaju prosvjetna lica različnih vrsta, od kojih su mnoga poznata kao valjani u stručnom nacionalnom pravcu te kao vredni saradnici ovoga udruženja, koje od svoga postanka radi predano na konsolidovanju prilika u našoj državi i narodu kao i na izravnanju svih opreka u nas;

4. — da se povremenim zakonima o dvanaestinama ne dira u prava učiteljstva i škole, koja su stečena stalnim zakonima, a koliko se do sad to učinilo, da se sve povrtati u predašnje zakonom zagarantovano stanje;

5. — da se ne preči učiteljstvu vršenje ustavom zajamčenih građanskih prava slobode uvjerenja i savjesti;

6. — da se kod namjeravanoga popunjenja Glavnog Prosvetnog Saveta, kojim se hoće omogućiti savetodavno učestvovanje prosvetnih lica iz različnih krajeva države uvaži snaga lojalna nastojanja i predstavništva ovoga udruženja po tim krajevima i

7. da se u nekim prosvetnim pitanjima prenese delokrug Ministarstva Prosvete na Prosvetna Odeljenja Velikih Župana, kako bi se ujednostavio i ubrzao prosvjetni rad po oblastima;

8. — da u izradivanju novoga školskog zakona postavi se težište na to, da osnovna škola ostane državna institucija i da u njoj rade samo državni propisno osposobljeni učitelji;

9. — da se u disciplinskom postupku primjenjuju in na učitelje osnovnih škola ustanove činovničkoga zakona od 31. jula 1923.

Iz Sednice Šireg Odbora Udruženja Jugoslovenskog Učiteljstva, 29. decembra 1925. g.

Tajnik, Predsednik,
Jov. Miljević. Petar Vuksanović.

pozna; ne ve koliko vasi in selišč spada pod šolski okoliš kjer službuje, ne pozna niti njih lege, njih občevalnih, prometnih zvez, cest, potov in stezic, ne pozna potokov, potočkov in v kraju znanih in pomembnih studenčkov, niti ga ne interesira rudništvo živalstvo, rastlinstvo kraja. Vsak kraj ima kaj pomembnega. Pa še več!

Vsak kraj ima več ali manj za kraj, ali širje, celo za narod zaslužnih, znamenitih mož. Vse to in še veliko, veliko je, kar ali česar ni prezreti učitelju, če hoče res imeti uspešen pouk in k temu zaželjene uspehe. Le tak učitelj, ki bo stikal za vsako količkar važno zadevo, to spoznal, naslonil ves svoj pouk predvsem s svojim znanstvom, bodi to potem že visokoškolsko ali pa primerno študijam dosedanje dobe, upoštevajoč vse krajevne in ljudske posebnosti in potrebe, bo res blagonosen.

Priznati treba, da učitelj vsega tega ne bo obvladal v pol ali tudi v enem letu. Treba je daljšega časa.

Zato se pa naj že neha enkrat z večnim prestavljanjem iz kraja v kraj. Seveda učitelj(ica) ki samo toži o dolgčasu, o puščavi kraja ter vednem hrepenenju po mestu, ko še tako kratek prosti čas enega ali celo pol dne porabi, da se odstrani od svojega službenega kraja, mesto da bi ta čas norabil ravno v zgoraj navedene namene, ne bo nikdar poseber, ali dober učitelj; ne bo dosegel uspehov in naj je natrpan še s takim znanjem in učenostjo, ki jih je dosegel na visokih šolah. Da bo učiteljevo znanje res sadonosno, treba da upoštevja pri vsem svojem pouku krajevne razmere in ljudske potrebe, potem bo šele njegova morebitna učenost imela pravi pomen.

Gotovo ni brez pomena, ako učitelj še kaj več zna, s čimer se res lahko ponaša in če to znanje zna poljudno prenesti tudi na druge, ki žele kaj več vedeti in znati, za kar, v pravem znišlu, vzposobi visokoškolski študij in kar naj razprši stare predsodke v našem manjznanju od drugih stanov, če tudi je že današnji učiteljski študij enak če ne že

večji v nekem oziru od drugih srednjih šol.

Pa zakaj pišem ta članek? Marsikdo od tovaršev si bo mislil, da je naperjen proti študiju učiteljstva na visokih šolah! Najmanj to! Očitno pa priznam, da mi vzbuda bojazen da ravno radi tako visokega in temeljitega znanja, se bodo ti odtegovali službovanju na deželi ter hrepeneči in strmeli po višjih službenih mestih, katera se nahajajo le v mestih.

Ta ali drugi bi znal ugovarjati s primerom, češ: duhovnik ima tudi visoke študije, pa je vse življenje na deželi. Že res, samo s to razliko da je službovanje, poklic, duhovnika dokaj različen od učiteljskega poklica. Pa vse to na stran.

Ta članek ima namen opozoriti na nedostatke pouka in vsega učiteljevega delovanja, ako se to naslanja na krajevne razmere ter ljudske potrebe in hotenje. In to ni nič manj važno, če ne še važnejše od še tako visokega znanja, ki ga more nuditi samo visoka šola.

Končno še kratka opazka. Če ni bilo doslej še vse tako, da je bilo tu in tam učiteljstvo malobrižno za krajevne razmere, ter smatralo — ne vse — svojo po-

klic nekako rokodelskim, je vzrok veliko tudi to, ker se učiteljevo delo sodi po dvojnem merilu, slabšem in boljšem. Po slabšem se sodi navadno delo na deželi in v tem oddaljenem in tembolj zapuščenem kraju. Učitelj(ica) v takih krajih je bil čez nekaj let, ko si je čez leta zaželel lepšega kraja, nekako pozabljen in omalovaževan, če tudi je bilo njegovo delo veliko plodonosnejše v razmerju k delu tovariša v mestu, upoštevajoč razmere in okolnosti po katerih in s kakšnim trudom in požrtvovalnostjo se je trudil ta na deželi, morda v največjem hribovju, in onem v mestu. Pa pri vsem tem je prvi pahnen v ozadje kar mu vzame veselje do nadaljnjega dela. To vidijo drugi, mlajši, se jih polasti malodušje in brezbriznost za višje cilje. To se naj odpravi in uvažuje resnično delo in prepričan sem, da bo redek učitelj(ica), ki bi se bal dežele ter uvaževal pri svojem delu zgornje pravilo v trdnem zupanju; čez toliko časa pridem na boljše, lepše mesto saj mora vsak to poskusiti. Zato, da se bo to v polni meri upoštevalo in uvaževalo: proč z vsako protekcijo, pa bodi Peter ali Pave!

L. P.

Gibanje učiteljstva in prosvete v drugih državah.

Iz Italije.

—it Sloveščina na ljudskih šolah v Julijski Krajini. Pod naslovom: *Dodatne ure p.š. »Učiteljski list«*: Takozvane dodatne ure v pouku materinega jezika so torej končno odpravljene. Tako je prav. Ne bo treba več govoriti po listih o širokogrudnosti, ne bo treba interpelacij, ne bo treba skrbeti za urniki vpisovanj in s predpisi, ne bo več nepotrebnega razburjanja in predvsem ne bo spodbile o enakopravnosti. Odslej so privilegiji odpravljene, glavna ovira mirnega sožitja, zakaj preveč špekulantov je živelo od teh dodatnih odvzetih ur. Jan Amos Komenski, tvoja zvezda je stara in komaj je še brlela; čas je bil, da smo jo ugasnili. Vidíš: Sic transit gloria mundi! — Članek govori jasno in ni treba nikake pripombe.

—it Slovenske učitelje v Kalabrijo! Pred Božičem je imela fašistovska »Corporazione della scuola« svoj kongres v Rimu. Na dnevnem redu so bili med drugim tudi predlogi glede šolstva v novih (odrešenih!) pokrajinah. Zahtevali so, da se ukine pouk v materinem jeziku (kar se je tudi zgodilo), slovenske učitelje pa naj se pošlje, po zgledu železničarjev, v stare pokrajine, da se temeljito priučijo italijanskemu jeziku. Izvrstno! —ub.

Iz Čehoslovaške.

ERNEST ŠUŠTERŠIČ:

—čh Najnoveše potrebe narodnega šolstva v republiki. »Časopis čehoslovenske občine učiteljske« navaja s komentarji te-le:

1. Pariteta prejemkov učiteljstva narodnih šol s prejemki ostalih nameščenec z isto predizobrazbo.

2. Reforma učiteljske izobrazbe v tej smeri, da bi splošno izobrazbo nudila popolna srednja šola, pedagoška izobrazba pa bi imela visokošolski značaj. Ako se splošno povdarja da je za otroka najboljše dobro, velja to gotovo predvsem o vzgojiteljih. Ako bi bilo mogoče dati vsem otrokom najboljšo učitelje, bi bilo vprašanje vzgoje po večini srečno rešeno. Visokošolski študij sicer ni pogoj, da bi bil izpolnjen ta ideal, vendar pa zavisi od njega ugoden vpliv svobodnega raziskovanja in proučevanja na razvoj vsakega dela bodočega učitelja in je pogoj znanstvenega temelja za šolsko prakso. Proti sedanjim učiteljskim govori tudi izkušstvo, da ni mogoče ne staršem, ne profesorskemu zboru, ne kandidatu — z ozirom na njegovo 15. in 16. starostno dobo — sigurno presoditi, ako je zamj izvolitev učiteljskega stanu primerna.

Našemu članstvu!

Nekateri člani, zlasti upokojenci niso na jasnem, koliko članarine plačujejo društva za nje poverjenstvu. Zato priobčujemo danes naslednjo tabelo, ki je iz nje razvidno, kako je odmerjena posameznim članom članarina za leto 1926.

A. Redni člani, aktivni in upokojenci po činovnem zakonu:

Celoletno	110.— Din
tričetrtletno	82.50 »

polletno	55.— »
četrtletno	27.50 »

B. Poročene učiteljice:

Celoletno	40.— Din
tričetrtletno	30.— »
polletno	20.— »
četrtletno	10.— »

C. Učiteljice ženskih ročnih del in vrtnarice:

Celoletno	70.— Din
tričetrtletno	52.50 »
polletno	35.— »
četrtletno	17.50 »

D. Upokojenci s staro penzijo:

Celoletno	50.— Din
tričetrtletno	37.50 »
polletno	25.— »
četrtletno	12.50 »

Blagajnik.

Opomba: S temi zneski je plačana tudi že članarina za Beograd in prispevek za učiteljski naraščaj (à 1 Din mesečno, izvzemši počitnice — dva meseca). Člani pod A. imajo s tem plačane tudi obvezne liste »Učiteljski Tovariš«, in »Popotnik«. Člani pod C in D. imajo s tem plačan obvezen list »Učiteljski Tovariš«. Prispevek za okrajno društvo je posebej. Priporočamo, da se članarina pobira od zaupnikov po šolah v desetih mesečnih obrokih.

Izjave okr. dr. za deklaracijo.

—d Učiteljsko društvo za Slovenjgriški okraj je na svojem občnem zboru dne 7. januarja t. l. sprejelo v polnem obsegu deklaracijo v bistvu, nalogah in smeri naše stanovske politike.

Splošne vesti.

— Iz Pov. UJU — Ljubljana. Na seji ožjega sosveta Pov. UJU dne 16. t. m. se je ožji svet izpopolnil v zmišlu člana 13. pravil UJU tako, da je odgovorno tajništvo prevzel tov. Jos. Lapajne, kot pomočnik v pisarni pa bo začasno posloval v tajniških zadevah tov. Josip Kobal, blagajnik Učit. konvikta.

— U Glavnj Prosvetni Svet imenovani su kao redovni članovi osim dosadašnjih: Dr. Stjepan Matičević, univ. prof. u Zagrebu — za višju nastavu, Dr. Stjepan Bosanac, rektor Više Ped. škole u Zagrebu — za srednju nastavu, Dr. Stjepan Ratković, prof. Više Ped. škole u Zagrebu — za učiti osnovne škole. Sem toga imenovanih je 20 vanrednih članova, medju njima iz redova osnovnoškolskog učiteljstva: Pero Vuksanović, predsednik UJU u Beogradu, Milutin Stanković, učit. u penziji u Beogradu, Savka Radičevićeva, šk. nadzornica u penziji u Beogradu, Ivo Tomašić, predsednik Saveza hrv. učit. u Zagrebu.

— NAROČNIKE »ZVONČKA« prosimo da poravnajo zastanke na naročnini. Konec tedna bomo razposlali peto številko in za tem sklenili polleten obračun za vse nabiralce. Kdor nam dolga po prejemju obračuna ne bo poravnal, ne bo dobil 6. številke. Zato prosimo nikar odlašati s poplačili.

— Umrj je v Ljubljani g. Fran Kavčič, mag. pis. ravnatelj — naš bivši tovariš. Maturiral je leta 1909. Odšel je kot 6. na onj svet iz tega letnika. Pokoj njegovi duši!

— Oklic. Šole, ki so naročile knjige za deška ročna dela, so jih te dni vse prejele. Garnitura knjig, ki je vsem zelo všeč, je radi številne naročbe okroglo 100 Din cenejša in stane s poštnino in z vsemi stroški 398 Din. Če želj še katera šola ali kak tovariš knjige naročiti, sem pripravljen posredovati še drugo pošiljatev. Omenim le še toliko, da so knjige prvovrstne in imajo okoli 4000 predlog za deška ročna dela. Oglase sprejemam do 15. februarja t. l. — Tržič, 18. jan. 1926. — Albin Lajović.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

—i Postavljen: z ukazom Alojzij Purcelj za šol. uprav. na Sladki gori, srez Šmarje.

—i Penzionirani: Julija Koser, učit. dekl. mešč. šole v Ptujju, Marija Gajšek, učiteljica ženskih ročnih del v Dobovi. Ivanka Lampe, učiteljica meščanske šole na Jesenicah.

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

na

VI. redni občni zbor »Učiteljskega zdravilškega doma v Rogški Slatini«, registrovanj zadrugi z omejeno zavezo, ki se bo vršil v torek, dne 2. svečana 1926 ob 11. uri v okoliški deški osnovni šoli v Celju, Razlagova ulica šte. 5.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o zadružnem poslovanju leta 1925.
2. Poročilo nadzorstva
3. Odobrenje letnega računa.
4. Predlog nadzorstva o podelitvi odveze načelstvu glede poslovanja.

5. Čitanje poročila Zadružne Zveze v Celju o izvršeni reviziji.

5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor ki je sklepčen brez ozira na število navzočih zadružnikov

Dol pri Hrastniku, dne 14. januarja 1926.

Načelstvo.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Članarina (1925.) in darila: Vadnica ženskega državnega učiteljskega društva v Mariboru 40 Din; učiteljsko društvo za mežiško dolino 480 Din; učiteljsko društvo za kornjiški okraj 100 Din; namesto potnine tovarišu ravnatelju Humku o priliki njegovega predavanja; (tov. Humku gre posebna zahvala, ker vsekdar naklonj potnino našemu U. D.); tov. Poredoš Štefan, Tešanovci (Prekmurje), 10 Din kot prostovoljni donesek učencev za urnike »Kolinske tovarne«; šola v Slovenjgradcu 100 Din kot darilo od šolske prireditve (I); Franjo Rošker, učitelj v Studencih 60 Din v spomin umrlega Simona Ješovnika, svojega večletnega učitelja in prvega voditelja; posojilnica v Dolu pri Hrastniku po tov. Gnušu 100 Din. Iskrena hvala! — M. Kožuh, blagajnik

—g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Ko objavljam prvi letošnji izkaz, povdarjam, da je pristopilo doslej društvu z redno članarino prav častno število učiteljstva, kar bodi v vzpodbudo vsem zaostalom. Se posebej omenjam kočevsko nemško učiteljstvo, ki se je odzvalo v prav obilnem številu. Tudi ljubljanski ni zaostalo. Zaradi tesnega prostora bom navedel le šole po okrajih in poslane zneske. Plačale so: okraj Črnomelj: Črešnjevce 10 Din; okraj Kamnik: Blagovica 10 Din, Domžale 250 Din, Homec 20 Din, Kamnik dekl. 50 Din, Komenda 60 Din, Mengeš 77 Din, Nevljje 20 Din, Skarčna 20 Din, Stranje 22 Din, Smartno 11 Din, Zgornji Tutin 20 Din, Tunjice 20 Din, Vodice 30 Din in Zalog 20 Din. Okraj Kočevje: Bosiljva Loka 10 Din, Grčarice 10 Din, Livold 22 Din, Mozelj 30 Din, Osilnica 11 Din, Ovcjak 21 Din, Ribnica 100 Din, Mihajl Vrbič ob svoji 40 letnici 100 Din, Čestitamo! Stara cerkev 55 Din, Staribreg 10 Din, Sveti potok 10 Din, Štalcarji 22 Din, Turjak 10 Din in Velike Poljane 10 Din. Okraj Kranj: Bukovica 10 Din, Cerklje pri Kranju 80 Din, Kokra 125 Din, Kranj deška 80 Din, Kranj dekliska 80 Din, Naklo 20 Din, Poljane 50 Din, Preddvor 40 Din, Reteče 10 Din, Selce 50 Din, Skofja Loka 70 Din, Trboje 51 Din, Trebnja 22 Din, Tržič 132 Din in Zabnica 10 Din. Okraj Krško: Bačka 22 Din, St. Janž 77 Din, Skočjan pri Mokronogu 20 Din, Tržišče 10 Din in Zameško 22 Din. Okraj Laško: Hrastnik dekliska 70 Din, Okraj Litija: Dole 10 Din, Hotič 100 Din, Poljski 10 Din, Primsko 10 Din in Zalna 20 Din. Ljubljana: I. deška osnovna 110 Din, II. deška osnovna 100 Din, Barje 50 Din, I. dekliska osnovna 90 Din, pomožna šola 156 Din, gluho-nemaica 120 Din, Božo Račić 10 Din, Prosvetni oddelk 70 Din in Rudolf Horvat 100 Din. Okraj Ljubljanska okolica: Dol pod Ljubljano 100 Din, Jezero 11 Din, Podlipa 20 Din, Preserje 44 Din, Rakitna 10 Din, Studence-Ig 60 Din, Zgor. Siska 40 Din, Skočjan 11 Din, Tomišelj 110 Din, Zalog 50 Din in sreski prosvetni referat 40 Din. Okraj Logatec: Čerknica 10 Din, Grabovo 30 Din, Igavna 70 Din, Gor. Logatec 50 Din, Dol. Logatec 100 Din in Planina 55 Din. Novo-mesto: Dobrič 20 Din, Radovljica: Dobrava pri Jesenicah 10 Din, Sevnica: Blanca 20 Din. Skupno število članov znaša 277. Poleg tega je prejelo društvo sledeče darove: Neime-uovan 1000 Din, učit. društvo za srez Litija mesto venca na krsto 1 tov. Hermine Breindl 200 Din, Janko Stefe, učitelj v Cerkljah pri Kranju, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124 Din 50 p., Villibald Rus, sreski prpsv. ref. v Kranju, 2 obveznici s 14 zap. kuponi skupaj 249 Din, tov. Alojzij Kečelj, šolski upravitelj v pok. v Ljubljani, 10 Din, knjigarna »Sava« v Kranju 250 Din, hranilnica v Dolu pri Hrastniku 100 Din, tov. Alfonz Završnik s soprogo 3 obveznice z 18 zap. kuponi 363 Din, tov. Drago Hudč, učitelj na Jesenicah, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124.50 Din, tov. Alojzij Novak, ravnatelj v Ljubljani, 100 Din kot prekomerni honorar, ga. Ana Neubauer-Krenova, učit. v pok. v Golniku, 1 obveznico za 100 Din in učiteljstvo v Pišecah mesto venca na grob 1 tov. Tomincu v Globokem 100 Din, ki so jih darovali tovariš(ce): Jakob Medved, Vučeslav in Jelica Čopič ter Edo in Ljudmila Hofbec vsak po 20 Din. Vsem iskrena hvala! Vse ostale tovariše in tovarišice pa prosim: Hitite s plačevanjem redne članarine, da se ne naberejo prevelike vsote, ki jih je potem težko plačati! Storitve svojega stanovsko in moralno dolžnost! Mesečni prispevek 10 Din je vendar bagatela. Ta mesec prejmete vsi, ki ste plačali prvi obrok, članske izkaznice in znamke. Ravnajte z njimi po navodilu, ki je na izkazu. Prosim Vas tudi, ne zabite napisati imena članov! Napišete jih lahko kar v prazen prostor na srednjem delu položnice spredaj. Kdor je to storil že januarja, zadostuje samo vsota!

Jos. Kobal, blagajnik.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod

ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike

ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju donarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov

ARGUS ove informacije so vsikdar točno izbrpne in hitre

ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II, Beograd

ARGUS-ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

večji v nekem oziru od drugih srednjih šol.

Pa zakaj pišem ta članek? Marsikdo od tovaršev si bo mislil, da je naperjen proti študiju učiteljstva na visokih šolah! Najmanj to! Očitno pa priznam, da mi vzbuda bojazen da ravno radi tako visokega in temeljitega znanja, se bodo ti odtegovali službovanju na deželi ter hrepeneči in strmeli po višjih službenih mestih, katera se nahajajo le v mestih.

Ta ali drugi bi znal ugovarjati s primerom, češ: duhovnik ima tudi visoke študije, pa je vse življenje na deželi. Že res, samo s to razliko da je službovanje, poklic, duhovnika dokaj različen od učiteljskega poklica. Pa vse to na stran.

Ta članek ima namen opozoriti na nedostatke pouka in vsega učiteljevega delovanja, ako se to naslanja na krajevne razmere ter ljudske potrebe in hotenje. In to ni nič manj važno, če ne še važnejše od še tako visokega znanja, ki ga more nuditi samo visoka šola.

Končno še kratka opazka. Če ni bilo doslej še vse tako, da je bilo tu in tam učiteljstvo malobrižno za krajevne razmere, ter smatralo — ne vse — svojo po-

klic nekako rokodelskim, je vzrok veliko tudi to, ker se učiteljevo delo sodi po dvojnem merilu, slabšem in boljšem. Po slabšem se sodi navadno delo na deželi in v tem oddaljenem in tembolji zapuščenem kraju. Učitelj(ica) v takih krajih je bil čez nekaj let, ko si je čez leta zaželel lepšega kraja, nekako pozabljen in omalovaževan, če tudi je bilo njegovo delo veliko plodonosnejše v razmerju k delu tovariša v mestu, upoštevajoč razmere in okolnosti po katerih in s kakšnim trudom in požrtvovalnostjo se je trudil ta na deželi, morda v največjem hribovju, in onem v mestu. Pa pri vsem tem je prvi pahnen v ozadje kar mu vzame veselje do nadaljnjega dela. To vidijo drugi, mlajši, se jih polasti malodušje in brezbriznost za višje cilje. To se naj odpravi in uvažuje resnično delo in prepričan sem, da bo redek učitelj(ica), ki bi se bal dežele ter uvaževal pri svojem delu zgornje pravilo v trdnem zupanju; čez toliko časa pridem na boljšo, lepše mesto saj mora vsak to poskusiti. Zato, da se bo to v polni meri upoštevalo in uvaževalo: proč z vsako protekcijo, pa bodi Peter ali Pave!

L. P.

Gibanje učiteljstva in prosvete v drugih državah.

Iz Italije.

—it Sloveščina na ljudskih šolah v Julijski Krajini. Pod naslovom: *Dodatne ure p.š. »Učiteljski list«*: Takozvane dodatne ure v pouku materinega jezika so torej končno odpravljene. Tako je prav. Ne bo treba več govoriti po listih o širokogrudnosti, ne bo treba interpelacij, ne bo treba skrbeti za urniki vpisovanj in s predpisi, ne bo več nepotrebnega razburjanja in predvsem ne bo spodbude o enakopravnosti. Odslej so privilegiji odpravljene, glavna ovira mirnega sožitja, zakaj preveč špekulantov je živelo od teh dodatnih odvzetih ur. Jan Amos Komenski, tvoja zvezda je stara in komaj je še brlela; čas je bil, da smo jo ugasnili. Vidíš: Sic transit gloria mundi! — Članek govori jasno in ni treba nikake pripombe.

—it Slovenske učitelje v Kalabrijo! Pred Božičem je imela fašistovska »Corporazione della scuola« svoj kongres v Rimu. Na dnevnem redu so bili med drugim tudi predlogi glede šolstva v novih (odrešenih!) pokrajinah. Zahtevali so, da se ukine pouk v materinem jeziku (kar se je tudi zgodilo), slovenske učitelje pa naj se pošlje, po zgledu železničarjev, v stare pokrajine, da se temeljito priučijo italijanskemu jeziku. Izvrstno! —ub.

Iz Čehoslovaške.

ERNEST ŠUŠTERŠIČ:

—čh Najnoveše potrebe narodnega šolstva v republiki. »Časopis čehoslovenske občine učiteljske« navaja s komentarji te-le:

1. Pariteta prejemkov učiteljstva narodnih šol s prejemki ostalih nameščenec z isto predizobrazbo.

2. Reforma učiteljske izobrazbe v tej smeri, da bi splošno izobrazbo nudila popolna srednja šola, pedagoška izobrazba pa bi imela visokošolski značaj. Ako se splošno povdarja da je za otroka najboljše dobro, velja to gotovo predvsem o vzgojiteljih. Ako bi bilo mogoče dati vsem otrokom najboljšo učitelje, bi bilo vprašanje vzgoje po večini srečno rešeno. Visokošolski študij sicer ni pogoj, da bi bil izpolnjen ta ideal, vendar pa zavisi od njega ugoden vpliv svobodnega raziskovanja in proučevanja na razvoj vsakega dela bodočega učitelja in je pogoj znanstvenega temelja za šolsko prakso. Proti sedanjim učiteljskim govori tudi izkušstvo, da ni mogoče ne staršem, ne profesorskemu zboru, ne kandidatu — z ozirom na njegovo 15. in 16. starostno dobo — sigurno presoditi, ako je zamj izvolitev učiteljskega stanu primerna.

Našemu članstvu!

Nekateri člani, zlasti upokojenci niso na jasnem, koliko članarine plačujejo društva za ne poverjenstvu. Zato priobčujemo danes naslednjo tabelo, ki je iz nje razvidno, kako je odmerjena posameznim članom članarina za leto 1926.

A. Redni člani, aktivni in upokojenci po činovnem zakonu:

Celoletno	110.— Din
tričrtletno	82.50 »

polletno	55.— »
četrtletno	27.50 »

B. Poročene učiteljice:

Celoletno	40.— Din
tričrtletno	30.— »
polletno	20.— »
četrtletno	10.— »

C. Učiteljice ženskih ročnih del in vrtnarice:

Celoletno	70.— Din
tričrtletno	52.50 »
polletno	35.— »
četrtletno	17.50 »

D. Upokojenci s staro penzijo:

Celoletno	50.— Din
tričrtletno	37.50 »
polletno	25.— »
četrtletno	12.50 »

Blagajnik.

Opomba: S temi zneski je plačana tudi že članarina za Beograd in prispevek za učiteljski naraščaj (à 1 Din mesečno, izvzemši počitnice — dva meseca). Člani pod A, imajo s tem plačane tudi obvezne liste »Učiteljski Tovariš«, in »Popotnik«. Člani pod C in D, imajo s tem plačan obvezen list »Učiteljski Tovariš«. Prispevek za okrajno društvo je posebej. Priporočamo, da se članarina pobira od zaupnikov po šolah v desetih mesečnih obrokih.

Izjave okr. dr. za deklaracijo.

—d Učiteljsko društvo za Slovenjgraški okraj je na svojem občnem zboru dne 7. januarja t. l. sprejelo v polnem obsegu deklaracijo v bistvu, nalogah in smeri naše stanovske politike.

Splošne vesti.

— Iz Pov. UJU — Ljubljana. Na seji ožjega sosveta Pov. UJU dne 16. t. m. se je ožji svet izpopolnil v zmišlu člana 13. pravil UJU tako, da je odgovorno tajništvo prevzel tov. Jos. Lapajne, kot pomočnik v pisarni pa bo začasno posloval v tajniških zadevah tov. Josip Kobal, blagajnik Učit. konvikta.

— U Glavnj Prosvetni Svet imenovani su kao redovni članovi osim dosadašnjih: Dr. Stjepan Matičević, univ. prof. u Zagrebu — za višju nastavu, Dr. Stjepan Bosanac, rektor Više Ped. škole u Zagrebu — za srednju nastavu, Dr. Stjepan Ratković, prof. Više Ped. škole u Zagrebu — za učiti osnovne škole. Sem toga imenovanih je 20 vanrednih članova, medju njima iz redova osnovnoškolskog učiteljstva: Pero Vuksanović, predsednik UJU u Beogradu, Milutin Stanković, učit. u penziji u Beogradu, Savka Radičevićeva, šk. nadzornica u penziji u Beogradu, Ivo Tomašić, predsednik Saveza hrv. učit. u Zagrebu.

— NAROČNIKE »ZVONČKA« prosimo da poravnajo zastanke na naročnini. Konec tedna bomo razposlali peto številko in za tem sklenili polleten obračun za vse nabiralce. Kdor nam dolga po prejemni obračuna ne bo poravnal, ne bo dobil 6. številke. Zato prosimo nikar odlašati s poplačili.

— Umrj je v Ljubljani g. Fran Kavčič, mag. pis. ravnatelj — naš bivši tovariš. Maturiral je leta 1909. Odšel je kot 6. na on svet iz tega letnika. Pokoj njegovi duši!

— Oklic. Šole, ki so naročile knjige za deška ročna dela, so jih te dni vse prejele. Garnitura knjig, ki je vsem zelo všeč, je radi številne naročbe okroglo 100 Din cenejša in stane s poštnino in z vsemi stroški 398 Din. Če želj še katera šola ali kak tovariš knjige naročiti, sem pripravljen posredovati še drugo pošiljatev. Omenim le še toliko, da so knjige prvovrstne in imajo okoli 4000 predlog za deška ročna dela. Oglase sprejemam do 15. februarja t. l. — Tržič, 18. jan. 1926. — Albin Lajović.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

—i Postavljen: z ukazom Alojzij Purcelj za šol. uprav. na Sladki gori, srez Šmarje.

—i Penzionirani: Julija Koser, učit. dekl. mešč. šole v Ptujju, Marija Gajšek, učiteljica ženskih ročnih del v Dobovi. Ivanka Lampe, učiteljica meščanske šole na Jesenicah.

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

na

VI. redni občni zbor »Učiteljskega zdravilškega doma v Rogški Slatini«, registrovanj zadrugi z omejeno zavezo, ki se bo vršil v torek, dne 2. svečana 1926 ob 11. uri v okoliški deški osnovni šoli v Celju, Razlagova ulica šte. 5.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o zadružnem poslovanju leta 1925.
2. Poročilo nadzorstva
3. Odobrenje letnega računa.
4. Predlog nadzorstva o podelitvi odveze načelstvu glede poslovanja.

5. Čitanje poročila Zadružne Zveze v Celju o izvršeni reviziji.

5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor ki je sklepčen brez ozira na število navzočih zadružnikov

Dol pri Hrastniku, dne 14. januarja 1926.

Načelstvo.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Članarina (1925.) in darila: Vadnica ženskega državnega učiteljskega društva v Mariboru 40 Din; učiteljsko društvo za mežiško dolino 480 Din; učiteljsko društvo za konjiški okraj 100 Din; namesto potnine tovarišu ravnatelju Humku o priliki njegovega predavanja; (tov. Humku gre posebna zahvala, ker vsekdar naklonj potnino našemu U. D.); tov. Poredoš Štefan, Tešanovci (Prekmurje), 10 Din kot prostovoljni donesek učencev za urnike »Kolinske tovarne«; šola v Slovenjgradcu 100 Din kot darilo od šolske prireditve (I); Franjo Rošker, učitelj v Studencih 60 Din v spomin umrlega Simona Ješovnika, svojega večletnega učitelja in prvega voditelja; posojilnica v Dolu pri Hrastniku po tov. Gnušu 100 Din. Iskrena hvala! — M. Kožuh, blagajnik

—g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Ko objavljam prvi letošnji izkaz, povdarjam, da je pristopilo doslej društvu z redno članarino prav častno število učiteljstva, kar bodi v vzpodbudo vsem zaostlim. Se posebej omenjam kočevsko nemško učiteljstvo, ki se je odzvalo v prav obilnem številu. Tudi ljubljanski ni zaostalo. Zaradi tesnega prostora bom navedel le šole po okrajih in poslane zneske. Plačale so: okraj Črnomelj: Črešnjevci 10 Din; okraj Kamnik: Blagovica 10 Din, Domžale 250 Din, Homec 20 Din, Kamnik dekl. 50 Din, Komenda 60 Din, Mengeš 77 Din, Nevljje 20 Din, Skarčna 20 Din, Stranje 22 Din, Smartno 11 Din, Zgornji Tutin 20 Din, Tunjice 20 Din, Vodice 30 Din in Zalog 20 Din. Okraj Kočevje: Bosiljva Loka 10 Din, Grčarice 10 Din, Livold 22 Din, Mozelj 30 Din, Osilnica 11 Din, Ovcjak 21 Din, Ribnica 100 Din, Mihajl Vrbič ob svoji 40 letnici 100 Din, Čestitamo! Stara cerkev 55 Din, Staribreg 10 Din, Sveti potok 10 Din, Štalcarji 22 Din, Turjak 10 Din in Velike Poljane 10 Din. Okraj Kranj: Bukovica 10 Din, Cerklje pri Kranju 80 Din, Kokra 125 Din, Kranj deška 80 Din, Kranj deklška 80 Din, Naklo 20 Din, Poljane 50 Din, Preddvor 40 Din, Reteče 10 Din, Selce 50 Din, Skofja Loka 70 Din, Trboje 51 Din, Trebnja 22 Din, Tržič 132 Din in Zabnica 10 Din. Okraj Krško: Bačka 22 Din, St. Janž 77 Din, Skočjan pri Mokronogu 20 Din, Tržišče 10 Din in Zameško 22 Din. Okraj Laško: Hrastnik deklška 70 Din, Okraj Litija: Dole 10 Din, Hotič 100 Din, Poljski 10 Din, Primsko 10 Din in Zalna 20 Din. Ljubljana: I. deška osnovna 110 Din, II. deška osnovna 100 Din, Barje 50 Din, I. deklška osnovna 90 Din, pomožna šola 156 Din, gluho-nemaica 120 Din, Božo Račić 10 Din, Prosvetni oddelek 70 Din in Rudolf Horvat 100 Din. Okraj Ljubljanska okolica: Dol pod Ljubljano 100 Din, Jezero 11 Din, Podlipa 20 Din, Preserje 44 Din, Rakitna 10 Din, Studence-Ig 60 Din, Zgor. Siska 40 Din, Skočjan 11 Din, Tomišelj 110 Din, Zalog 50 Din in sreski prosvetni referat 40 Din. Okraj Logatec: Čerknica 10 Din, Grabovo 30 Din, Igavca 70 Din, Gor. Logatec 50 Din, Dol. Logatec 100 Din in Planina 55 Din. Novo-mesto: Dobrič 20 Din, Radovljica: Dobrava pri Jesenicah 10 Din, Sevnica: Blanca 20 Din. Skupno število članov znaša 277. Poleg tega je prejelo društvo sledeče darove: Neime-uovan 1000 Din, učit. društvo za srez Litija mesto venca na krsto 1 tov. Hermine Breindl 200 Din, Janko Stefe, učitelj v Cerkljah pri Kranju, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124 Din 50 p., Villibald Rus, sreski prpsv. ref. v Kranju, 2 obveznici s 14 zap. kuponi skupaj 249 Din, tov. Alojzij Kečelj, šolski upravitelj v pok. v Ljubljani, 10 Din, knjigarna »Sava« v Kranju 250 Din, hranilnica v Dolu pri Hrastniku 100 Din, tov. Alfonz Završnik s soprogo 3 obveznice z 18 zap. kuponi 363 Din, tov. Drago Hudč, učitelj na Jesenicah, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124.50 Din, tov. Alojzij Novak, ravnatelj v Ljubljani, 100 Din kot prekomerni honorar, ga. Ana Neubauer-Krenova, učit. v pok. v Golniku, 1 obveznico za 100 Din in učiteljstvo v Pišecah mesto venca na grob 1 tov. Tomincu v Globokem 100 Din, ki so jih darovali tovariš(ce): Jakob Medved, Vučeslav in Jelica Čopič ter Edo in Ljudmila Hofbec vsak po 20 Din. Vsem iskrena hvala! Vse ostale tovariše in tovarišice pa prosim: Hitite s plačevanjem redne članarine, da se ne naberejo prevelike vsote, ki jih je potem težko plačati! Storitve svojega stanovsko in moralno dolžnost! Mesečni prispevek 10 Din je vendar bagatela. Ta mesec prejmete vsi, ki ste plačali prvi obrok. Članske izkaznice in znanke. Ravnajte z njimi po navodilu, ki je na izkazu. Prosim Vas tudi, ne zabite napisati imena članov! Napišete jih lahko kar v prazen prostor na srednjem delu položnice spredaj. Kdor je to storil že januarja, zadostuje samo vsota!

Jos. Kobal, blagajnik.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod

ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike

ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju donarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov

ARGUS ove informacije so vsikdar točno izbrpne in hitre

ARGUS se nahaja v Vuka Karadžića ul. II, Beograd

ARGUS-ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

večji v nekem oziru od drugih srednjih šol.

Pa zakaj pišem ta članek? Marsikdo od tovaršev si bo mislil, da je naperjen proti študiju učiteljstva na visokih šolah! Najmanj to! Očitno pa priznam, da mi vzbuda bojazen da ravno radi tako visokega in temeljitega znanja, se bodo ti odtegovali službovanju na deželi ter hrepeneči in strmeli po višjih službenih mestih, katera se nahajajo le v mestih.

Ta ali drugi bi znal ugovarjati s primerom, češ: duhovnik ima tudi visoke študije, pa je vse življenje na deželi. Že res, samo s to razliko da je službovanje, poklic, duhovnika dokaj različen od učiteljskega poklica. Pa vse to na stran.

Ta članek ima namen opozoriti na nedostatke pouka in vsega učiteljevega delovanja, ako se to naslanja na krajevne razmere ter ljudske potrebe in hotenje. In to ni nič manj važno, če ne še važnejše od še tako visokega znanja, ki ga more nuditi samo visoka šola.

Končno še kratka opazka. Če ni bilo doslej še vse tako, da je bilo tu in tam učiteljstvo malobrižno za krajevne razmere, ter smatralo — ne vse — svojo po-

klic nekako rokodelskim, je vzrok veliko tudi to, ker se učiteljevo delo sodi po dvojnem merilu, slabšem in boljšem. Po slabšem se sodi navadno delo na deželi in v tem oddaljenem in tembolji zapuščenem kraju. Učitelj(ica) v takih krajih je bil čez nekaj let, ko si je čez leta zaželel lepšega kraja, nekako pozabljen in omalovaževan, če tudi je bilo njegovo delo veliko plodonosnejše v razmerju k delu tovariša v mestu, upoštevajoč razmere in okolnosti po katerih in s kakšnim trudom in požrtvovalnostjo se je trudil ta na deželi, morda v največjem hribovju, in onem v mestu. Pa pri vsem tem je prvi pahnen v ozadje kar mu vzame veselje do nadaljnjega dela. To vidijo drugi, mlajši, se jih polasti malodušje in brezbriznost za višje cilje. To se naj odpravi in uvažuje resnično delo in prepričan sem, da bo redke učitelj(ica), ki bi se bal dežele ter uvaževal pri svojem delu zgornje pravilo v trdnem zupanju; čez toliko časa pridem na boljše, lepše mesto saj mora vsak to poskusiti. Zato, da se bo to v polni meri upoštevalo in uvaževalo: proč z vsako protekcijo, pa bodi Peter ali Pave!

L. P.

Gibanje učiteljstva in prosvete v drugih državah.

Iz Italije.

—it Sloveščina na ljudskih šolah v Julijski Krajini. Pod naslovom: Dodatne ure p.š. »Učiteljski list«. Takozvane dodatne ure v pouku materinega jezika so torej končno odpravljene. Tako je prav. Ne bo treba več govoriti po listih o širokogrudnosti, ne bo treba interpelacij, ne bo treba skrbeti za urniki vpisovanj in s predpisi, ne bo več nepotrebnega razburjanja in predvsem ne bo spodbude o enakopravnosti. Odslej so privilegiji odpravljene, glavna ovira mirnega sožitja, zakaj preveč špekulantov je živelo od teh dodatnih odvzetih ur. Jan Amos Komenski, tvoja zvezda je stara in komaj je še brlela; čas je bil, da smo jo ugasnili. Vidíš: Sic transit gloria mundi! — Članek govori jasno in ni treba nikake pripombe.

—it Slovenske učitelje v Kalabrijo! Pred Božičem je imela fašistovska »Corporazione della scuola« svoj kongres v Rimu. Na dnevnem redu so bili med drugim tudi predlogi glede šolstva v novih (odrešenih!) pokrajinah. Zahtevali so, da se ukine pouk v materinem jeziku (kar se je tudi zgodilo), slovenske učitelje pa naj se pošlje, po zgledu železničarjev, v stare pokrajine, da se temeljito priučijo italijanskemu jeziku. Izvrstno! —ub.

Iz Čehoslovaške.

ERNEST ŠUŠTERŠIČ:

—čh Najnoveše potrebe narodnega šolstva v republiki. »Časopis čehoslovenské obce učitelské« navaja s komentarji te-le:

1. Pariteta prejemkov učiteljstva narodnih šol s prejemki ostalih nameščenec z isto predizobrazbo.

2. Reforma učiteljske izobrazbe v tej smeri, da bi splošno izobrazbo nudila popolna srednja šola, pedagoška izobrazba pa bi imela visokošolski značaj. Ako se splošno povdarja da je za otroka najboljše dobro, velja to gotovo predvsem o vzgojiteljih. Ako bi bilo mogoče dati vsem otrokom najboljšo učitelje, bi bilo vprašanje vzgoje po večini srečno rešeno. Visokošolski študij sicer ni pogoj, da bi bil izpolnjen ta ideal, vendar pa zavisi od njega ugoden vpliv svobodnega raziskovanja in proučevanja na razvoj vsakega dela bodočega učitelja in je pogoj znanstvenega temelja za šolsko prakso. Proti sedanjim učiteljskim govori tudi izkušstvo, da ni mogoče ne staršem, ne profesorskemu zboru, ne kandidatu — z ozirom na njegovo 15. in 16. starostno dobo — sigurno presoditi, ako je zamj izvolitev učiteljskega stanu primerna.

Našemu članstvu!

Nekateri člani, zlasti upokojenci niso na jasnem, koliko članarine plačujejo društva za ne poverjenstvu. Zato priobčujemo danes naslednjo tabelo, ki je iz nje razvidno, kako je odmerjena posameznim članom članarina za leto 1926.

A. Redni člani, aktivni in upokojenci po činovnem zakonu:

Celoletno	110.— Din
tričetrtletno	82.50 »

polletno	55.— »
četrtletno	27.50 »

B. Poročene učiteljice:

Celoletno	40.— Din
tričetrtletno	30.— »
polletno	20.— »
četrtletno	10.— »

C. Učiteljice ženskih ročnih del in vrtnarice:

Celoletno	70.— Din
tričetrtletno	52.50 »
polletno	35.— »
četrtletno	17.50 »

D. Upokojenci s staro penzijo:

Celoletno	50.— Din
tričetrtletno	37.50 »
polletno	25.— »
četrtletno	12.50 »

Blagajnik.

Opomba: S temi zneski je plačana tudi že članarina za Beograd in prispevek za učiteljski naraščaj (à 1 Din mesečno, izvzemši počitnice — dva meseca). Člani pod A. imajo s tem plačane tudi obvezne liste »Učiteljski Tovariš«, in »Popotnik«. Člani pod C in D. imajo s tem plačan obvezen list »Učiteljski Tovariš«. Prispevek za okrajno društvo je posebej. Priporočamo, da se članarina pobira od zaupnikov po šolah v desetih mesečnih obrokih.

Izjave okr. dr. za deklaracijo.

—d Učiteljsko društvo za Slovenjgriški okraj je na svojem občnem zboru dne 7. januarja t. l. sprejelo v polnem obsegu deklaracijo v bistvu, nalogah in smeri naše stanovske politike.

Splošne vesti.

— Iz Pov. UJU — Ljubljana. Na seji ožjega sosveta Pov. UJU dne 16. t. m. se je ožji svet izpopolnil v zmišlu člana 13. pravil UJU tako, da je odgovorno tajništvo prevzel tov. Jos. Lapajne, kot pomočnik v pisarni pa bo začasno posloval v tajniških zadevah tov. Josip Kobal, blagajnik Učit. konvikta.

— U Glavnj Prosvetni Svet imenovani su kao redovni članovi osim dosadašnjih: Dr. Stjepan Matičević, univ. prof. u Zagrebu — za višju nastavu, Dr. Stjepan Bosanac, rektor Više Ped. škole u Zagrebu — za srednju nastavu, Dr. Stjepan Ratković, prof. Više Ped. škole u Zagrebu — za učiti osnovne škole. Sem toga imenovanih je 20 vanrednih članova, medju njima iz redova osnovnoškolskog učiteljstva: Pero Vuksanović, predsednik UJU u Beogradu, Milutin Stanković, učit. u penziji u Beogradu, Savka Radičevićeva, šk. nadzornica u penziji u Beogradu, Ivo Tomašić, predsednik Saveza hrv. učit. u Zagrebu.

— NAROČNIKE »ZVONČKA« prosimo da poravnajo zastanke na naročnini. Konec tedna bomo razposlali peto številko in za tem sklenili polleten obračun za vse nabiralce. Kdor nam dolga po prejemni obračuna ne bo poravnal, ne bo dobil 6. številke. Zato prosimo nikar odlašati s poplačili.

— Umrj je v Ljubljani g. Fran Kavčič, mag. pis. ravnatelj — naš bivši tovariš. Maturiral je leta 1909. Odšel je kot 6. na on svet iz tega letnika. Pokoj njegovi duši!

— Oklic. Šole, ki so naročile knjige za deška ročna dela, so jih te dni vse prejtele. Garnitura knjig, ki je vsem zelo všeč, je radi številne naročbe okroglo 100 Din cenejša in stane s poštnino in z vsemi stroški 398 Din. Če želj še katera šola ali kak tovariš knjige naročiti, sem pripravljen posredovati še drugo pošiljatev. Omenim le še toliko, da so knjige prvovrstne in imajo okoli 4000 predlog za deška ročna dela. Oglase sprejemam do 15. februarja t. l. — Tržič, 18. jan. 1926. — Albin Lajović.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

—i Postavljen: z ukazom Alojzij Purcelj za šol. uprav. na Sladki gori, srez Šmarje.

—i Penzionirani: Julija Koser, učit. dekl. mešč. šole v Ptujju, Marija Gajšek, učiteljica ženskih ročnih del v Dobovi. Ivanka Lampe, učiteljica meščanske šole na Jesenicah.

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

na

VI. redni občni zbor »Učiteljskega zdravilškega doma v Rogški Slatini«, registrovani zadrugi z omejeno zavezo, ki se bo vršil v torek, dne 2. svečana 1926 ob 11. uri v okoliški deški osnovni šoli v Celju, Razlagova ulica šte. 5.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o zadružnem poslovanju leta 1925.

2. Poročilo nadzorstva
3. Odobrenje letnega računa.
4. Predlog nadzorstva o podelitvi odveze načelstvu glede poslovanja.

5. Čitanje poročila Zadružne Zveze v Celju o izvršeni reviziji.

5. Slučajnosti.
Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor ki je sklepčen brez ozira na število navzočih zadružnikov
Dol pri Hrastniku, dne 14. januarja 1926.

Načelstvo.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Članarina (1925.) in darila: Vadnica ženskega državnega učiteljskega društva v Mariboru 40 Din; učiteljsko društvo za mežiško dolino 480 Din; učiteljsko društvo za konjiški okraj 100 Din; namesto potnine tovarišu ravnatelju Humku o priliki njegovega predavanja; (tov. Humku gre posebna zahvala, ker vsekdar naklonj potnino našemu U. D.); tov. Poredoš Štefan, Tešanovci (Prekmurje), 10 Din kot prostovoljni donesek učencev za urnike »Kolinske tovarne«; šola v Slovenjgradcu 100 Din kot darilo od šolske prireditve (I); Franjo Rošker, učitelj v Studencih 60 Din v spomin umrlega Simona Ješovnika, svojega večletnega učitelja in prvega voditelja; posojilnica v Dolu pri Hrastniku po tov. Gnušu 100 Din. Iskrena hvala! — M. Kožuh, blagajnik

—g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Ko objavljam prvi letošnji izkaz, povdarjam, da je pristopilo doslej društvu z redno članarino prav častno število učiteljstva, kar bodi v vzpodbudo vsem zaostalom. Še posebej omenjam kočevsko nemško učiteljstvo, ki se je odzvalo v prav obilnem številu. Tudi ljubljanski ni zaostalo. Zaradi tesnega prostora bom navedel le šole po okrajih in poslane zneske. Plačale so: okraj Črnomelj: Črešnjevce 10 Din; okraj Kamnik: Blagovica 10 Din, Domžale 250 Din, Homec 20 Din, Kamnik dekl. 50 Din, Komenda 60 Din, Mengeš 77 Din, Nevljje 20 Din, Skarčna 20 Din, Stranje 22 Din, Smartno 11 Din, Zgornji Tutin 20 Din, Tunjice 20 Din, Vodice 30 Din in Zalog 20 Din. Okraj Kočevje: Bosiljva Loka 10 Din, Grčarice 10 Din, Livold 22 Din, Mozelj 30 Din, Osilnica 11 Din, Ovcjak 21 Din, Ribnica 100 Din, Mihajl Vrbič ob svoji 40 letnici 100 Din, Čestitamo! Stara cerkev 55 Din, Staribreg 10 Din, Svetli potok 10 Din, Štalcarji 22 Din, Turjak 10 Din in Velike Poljane 10 Din. Okraj Kranj: Bukovica 10 Din, Cerklje pri Kranju 80 Din, Kokra 125 Din, Kranj deška 80 Din, Kranj deklška 80 Din, Naklo 20 Din, Poljane 50 Din, Preddvor 40 Din, Reteče 10 Din, Selce 50 Din, Skofja Loka 70 Din, Trboje 51 Din, Trebnja 22 Din, Tržič 132 Din in Zabnica 10 Din. Okraj Krško: Bačka 22 Din, St. Janž 77 Din, Skočjan pri Mokronogu 20 Din, Tržišče 10 Din in Zameško 22 Din. Okraj Laško: Hrastnik deklška 70 Din, Okraj Litija: Dole 10 Din, Hotič 100 Din, Poljsnik 10 Din, Primsko 10 Din in Zalna 20 Din. Ljubljana: I. deška osnovna 110 Din, II. deška osnovna 100 Din, Barje 50 Din, I. deklška osnovna 90 Din, pomožna šola 156 Din, gluho-nemaica 120 Din, Božo Račić 10 Din, Prosvetni oddelke 70 Din in Rudolf Horvat 100 Din. Okraj Ljubljanska okolica: Dol pod Ljubljano 100 Din, Jezero 11 Din, Podlipa 20 Din, Preserje 44 Din, Rakitna 10 Din, Studence-Ig 60 Din, Zgor. Siska 40 Din, Skočjan 11 Din, Tomišelj 110 Din, Zalog 50 Din in sreski prosvetni referat 40 Din. Okraj Logatec: Čerknica 10 Din, Grabovo 30 Din, Igavna 70 Din, Gor. Logatec 50 Din, Dol. Logatec 100 Din in Planina 55 Din. Novo-mesto: Dobrič 20 Din, Radovljica: Dobrava pri Jesenicah 10 Din, Sevnica: Blanca 20 Din. Skupno število članov znaša 277. Poleg tega je prejelo društvo sledeče darove: Neime-uovan 1000 Din, učit. društvo za srez Litija mesto venca na krsto 1 tov. Hermine Breindl 200 Din, Janko Stefe, učitelj v Cerkljah pri Kranju, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124 Din 50 p., Villibald Rus, sreski prisp. ref. v Kranju, 2 obveznici s 14 zap. kuponi skupaj 249 Din, tov. Alojzij Kečelj, šolski upravitelj v pok. v Ljubljani, 10 Din, knjigarna »Sava« v Kranju 250 Din, hranilnica v Dolu pri Hrastniku 100 Din, tov. Alfonz Završnik s soprogo 3 obveznice z 18 zap. kuponi 363 Din, tov. Drago Hudč, učitelj na Jesenicah, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124.50 Din, tov. Alojzij Novak, ravnatelj v Ljubljani, 100 Din kot prekomerni honorar, ga. Ana Neubauer-Krenova, učit. v pok. v Golniku, 1 obveznico za 100 Din in učiteljstvo v Pišecah mesto venca na grob 1 tov. Tominc v Globokem 100 Din, ki so jih darovali tovariš(ce): Jakob Medved, Vence-slav in Jelica Čopič ter Edo in Ljudmila Hofbec vsak po 20 Din. Vsem iskrena hvala! Vse ostale tovariše in tovarišice pa prosim: Hitite s plačevanjem redne članarine, da se ne naberejo prevelike vsote, ki jih je potem težko plačati! Storitve svojega stanovsko in moralno dolžnost! Mesečni prispevek 10 Din je vendar bagatela. Ta mesec prejmete vsi, ki ste plačali prvi obrok, članske izkaznice in znamke. Ravnajte z njimi po navodilu, ki je na izkazu. Prosim Vas tudi, ne zabite napisati imena članov! Napišete jih lahko kar v prazen prostor na srednjem delu položnice spredaj. Kdor je to storil že januarja, zadostuje samo vsota!

Jos. Kobal, blagajnik.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod

ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike

ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju donarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov

ARGUS ove informacije so vsikdar točno izbrpne in hitre

ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II, Beograd

ARGUS-ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

večji v nekem oziru od drugih srednjih šol.

Pa zakaj pišem ta članek? Marsikdo od tovaršev si bo mislil, da je naperjen proti študiju učiteljstva na visokih šolah! Najmanj to! Očitno pa priznam, da mi vzbuda bojazen da ravno radi tako visokega in temeljitega znanja, se bodo ti odtegovali službovanju na deželi ter hrepeneči in strmeli po višjih službenih mestih, katera se nahajajo le v mestih.

Ta ali drugi bi znal ugovarjati s primerom, češ: duhovnik ima tudi visoke študije, pa je vse življenje na deželi. Že res, samo s to razliko da je službovanje, poklic, duhovnika dokaj različen od učiteljskega poklica. Pa vse to na stran.

Ta članek ima namen opozoriti na nedostatke pouka in vsega učiteljevega delovanja, ako se to naslanja na krajevne razmere ter ljudske potrebe in hotenje. In to ni nič manj važno, če ne še važnejše od še tako visokega znanja, ki ga more nuditi samo visoka šola.

Končno še kratka opazka. Če ni bilo doslej še vse tako, da je bilo tu in tam učiteljstvo malobrižno za krajevne razmere, ter smatralo — ne vse — svojo po-

klic nekako rokodelskim, je vzrok veliko tudi to, ker se učiteljevo delo sodi po dvojnem merilu, slabšem in boljšem. Po slabšem se sodi navadno delo na deželi in v tem oddaljenem in tembolj zapuščenem kraju. Učitelj(ica) v takih krajih je bil čez nekaj let, ko si je čez leta zaželel lepšega kraja, nekako pozabljen in omalovaževan, če tudi je bilo njegovo delo veliko plodonosnejše v razmerju k delu tovariša v mestu, upoštevajoč razmere in okolnosti po katerih in s kakšnim trudom in požrtvovalnostjo se je trudil ta na deželi, morda v največjem hribovju, in onem v mestu. Pa pri vsem tem je prvi pahnen v ozadje kar mu vzame veselje do nadaljnjega dela. To vidijo drugi, mlajši, se jih polasti malodušje in brezbriznost za višje cilje. To se naj odpravi in uvažuje resnično delo in prepričan sem, da bo redek učitelj(ica), ki bi se bal dežele ter uvaževal pri svojem delu zgornje pravilo v trdnem zupanju; čez toliko časa pridem na boljše, lepše mesto saj mora vsak to poskusiti. Zato, da se bo to v polni meri upoštevalo in uvaževalo: proč z vsako protekcijo, pa bodi Peter ali Pave!

L. P.

Gibanje učiteljstva in prosvete v drugih državah.

Iz Italije.

—it Sloveščina na ljudskih šolah v Julijski Krajini. Pod naslovom: *Dodatne ure p.š. »Učiteljski list«*: Takozvane dodatne ure v pouku materinega jezika so torej končno odpravljene. Tako je prav. Ne bo treba več govoriti po listih o širokogrudnosti, ne bo treba interpelacij, ne bo treba skrbeti za urniki vpisovanj in s predpisi, ne bo več nepotrebnega razburjanja in predvsem ne bo spodbude o enakopravnosti. Odslej so privilegiji odpravljene, glavna ovira mirnega sožitja, zakaj preveč špekulantov je živelo od teh dodatnih odvzetih ur. Jan Amos Komenski, tvoja zvezda je stara in komaj je še brlela; čas je bil, da smo jo ugasnili. Vidíš: Sic transit gloria mundi! — Članek govori jasno in ni treba nikake pripombe.

—it Slovenske učitelje v Kalabrijo! Pred Božičem je imela fašistovska »Corporazione della scuola« svoj kongres v Rimu. Na dnevnem redu so bili med drugim tudi predlogi glede šolstva v novih (odrešenih!) pokrajinah. Zahtevali so, da se ukine pouk v materinem jeziku (kar se je tudi zgodilo), slovenske učitelje pa naj se pošlje, po zgledu železničarjev, v stare pokrajine, da se temeljito priučijo italijanskemu jeziku. Izvrstno! —ub.

Iz Čehoslovaške.

ERNEST ŠUŠTERŠIČ:

—čh Najnoveše potrebe narodnega šolstva v republiki. »Časopis čehoslovenske občine učiteljske« navaja s komentarji te-le:

1. Pariteta prejemkov učiteljstva narodnih šol s prejemki ostalih nameščenec z isto predizobrazbo.

2. Reforma učiteljske izobrazbe v tej smeri, da bi splošno izobrazbo nudila popolna srednja šola, pedagoška izobrazba pa bi imela visokošolski značaj. Ako se splošno povdarja da je za otroka najboljše dobro, velja to gotovo predvsem o vzgojiteljih. Ako bi bilo mogoče dati vsem otrokom najboljšo učitelje, bi bilo vprašanje vzgoje po večini srečno rešeno. Visokošolski študij sicer ni pogoj, da bi bil izpolnjen ta ideal, vendar pa zavisi od njega ugoden vpliv svobodnega raziskovanja in proučevanja na razvoj vsakega dela bodočega učitelja in je pogoj znanstvenega temelja za šolsko prakso. Proti sedanjim učiteljskim govori tudi izkušstvo, da ni mogoče ne staršem, ne profesorskemu zboru, ne kandidatu — z ozirom na njegovo 15. in 16. starostno dobo — sigurno presoditi, ako je zamj izvolitev učiteljskega stanu primerna.

Našemu članstvu!

Nekateri člani, zlasti upokojenci niso na jasnem, koliko članarine plačujejo društva za nje poverjenstvu. Zato priobčujemo danes naslednjo tabelo, ki je iz nje razvidno, kako je odmerjena posameznim članom članarina za leto 1926.

A. Redni člani, aktivni in upokojenci po činovnem zakonu:

Celoletno	110.— Din
tričrtletno	82.50 »

polletno	55.— »
četrtletno	27.50 »

B. Poročene učiteljice:

Celoletno	40.— Din
tričrtletno	30.— »
polletno	20.— »
četrtletno	10.— »

C. Učiteljice ženskih ročnih del in vrtnarice:

Celoletno	70.— Din
tričrtletno	52.50 »
polletno	35.— »
četrtletno	17.50 »

D. Upokojenci s staro penzijo:

Celoletno	50.— Din
tričrtletno	37.50 »
polletno	25.— »
četrtletno	12.50 »

Blagajnik.

Opomba: S temi zneski je plačana tudi že članarina za Beograd in prispevek za učiteljski naraščaj (à 1 Din mesečno, izvzemši počitnice — dva meseca). Člani pod A, imajo s tem plačane tudi obvezne liste »Učiteljski Tovariš«, in »Popotnik«. Člani pod C in D, imajo s tem plačan obvezen list »Učiteljski Tovariš«. Prispevek za okrajno društvo je posebej. Priporočamo, da se članarina pobira od zaupnikov po šolah v desetih mesečnih obrokih.

Izjave okr. dr. za deklaracijo.

—d Učiteljsko društvo za Slovenjgriški okraj je na svojem občnem zboru dne 7. januarja t. l. sprejelo v polnem obsegu deklaracijo v bistvu, nalogah in smeri naše stanovske politike.

Splošne vesti.

— Iz Pov. UJU — Ljubljana. Na seji ožjega sosveta Pov. UJU dne 16. t. m. se je ožji svet izpopolnil v zmišlu člana 13. pravil UJU tako, da je odgovorno tajništvo prevzel tov. Jos. Lapajne, kot pomočnik v pisarni pa bo začasno posloval v tajniških zadevah tov. Josip Kobal, blagajnik Učit. konvikta.

— U Glavnj Prosvetni Svet imenovani su kao redovni članovi osim dosadašnjih: Dr. Stjepan Matičević, univ. prof. u Zagrebu — za višju nastavu, Dr. Stjepan Bosanac, rektor Više Ped. škole u Zagrebu — za srednju nastavu, Dr. Stjepan Ratković, prof. Više Ped. škole u Zagrebu — za učiti osnovne škole. Sem toga imenovanih je 20 vanrednih članova, medju njima iz redova osnovnoškolskog učiteljstva: Pero Vuksanović, predsednik UJU u Beogradu, Milutin Stanković, učit. u penziji u Beogradu, Savka Radičevićeva, šk. nadzornica u penziji u Beogradu, Ivo Tomasić, predsednik Saveza hrv. učit. u Zagrebu.

— NAROČNIKE »ZVONČKA« prosimo da poravnajo zastanke na naročnini. Konec tedna bomo razposlali peto številko in za tem sklenili polleten obračun za vse nabiralce. Kdor nam dolga po prejemju obračuna ne bo poravnal, ne bo dobil 6. številke. Zato prosimo nikar odlašati s poplačili.

— Umrj je v Ljubljani g. Fran Kavčič, mag. pis. ravnatelj — naš bivši tovariš. Maturiral je leta 1909. Odšel je kot 6. na onj svet iz tega letnika. Pokoj njegovi duši!

— Oklic. Šole, ki so naročile knjige za deška ročna dela, so jih te dni vse prejele. Garnitura knjig, ki je vsem zelo všeč, je radi številne naročbe okroglo 100 Din cenejša in stane s poštnino in z vsemi stroški 398 Din. Če želj še katera šola ali kak tovariš knjige naročiti, sem pripravljen posredovati še drugo pošiljatev. Omenim le še toliko, da so knjige prvovrstne in imajo okoli 4000 predlog za deška ročna dela. Oglase sprejemam do 15. februarja t. l. — Tržič, 18. jan. 1926. — Albin Lajović.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

—i Postavljen: z ukazom Alojzij Purcelj za šol. uprav. na Sladki gori, srez Šmarje.

—i Penzionirani: Julija Koser, učit. dekl. mešč. šole v Ptujju, Marija Gajšek, učiteljica ženskih ročnih del v Dobovi. Ivanka Lampe, učiteljica meščanske šole na Jesenicah.

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

na

VI. redni občni zbor »Učiteljskega zdravilškega doma v Rogški Slatini«, registrovanj zadrugi z omejeno zavezo, ki se bo vršil v torek, dne 2. svečana 1926 ob 11. uri v okoliški deški osnovni šoli v Celju, Razlagova ulica šte. 5.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o zadružnem poslovanju leta 1925.
2. Poročilo nadzorstva
3. Odobrenje letnega računa.
4. Predlog nadzorstva o podelitvi odveze načelstvu glede poslovanja.

5. Čitanje poročila Zadružne Zveze v Celju o izvršeni reviziji.

5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor ki je sklepčen brez ozira na število navzočih zadružnikov

Dol pri Hrastniku, dne 14. januarja 1926.

Načelstvo.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Članarina (1925.) in darila: Vadnica ženskega državnega učiteljskega društva v Mariboru 40 Din; učiteljsko društvo za mežiško dolino 480 Din; učiteljsko društvo za kornjiški okraj 100 Din; namesto potnine tovarišu ravnatelju Humku o priliki njegovega predavanja; (tov. Humku gre posebna zahvala, ker vsekdar naklonj potnino našemu U. D.); tov. Poredoš Štefan, Tešanovci (Prekmurje), 10 Din kot prostovoljni donesek učencev za urnike »Kolinske tovarne«; šola v Slovenjgradcu 100 Din kot darilo od šolske prireditve (I); Franjo Rošker, učitelj v Studencih 60 Din v spomin umrlega Simona Ješovnika, svojega večletnega učitelja in prvega voditelja; posojilnica v Dolu pri Hrastniku po tov. Gnušu 100 Din. Iskrena hvala! — M. Kožuh, blagajnik

—g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Ko objavljam prvi letošnji izkaz, povdarjam, da je pristopilo doslej društvu z redno članarino prav častno število učiteljstva, kar bodi v vzpodbudo vsem zaostalom. Še posebej omenjam kočevsko nemško učiteljstvo, ki se je odzvalo v prav obilnem številu. Tudi ljubljanski ni zaostalo. Zaradi tesnega prostora bom navedel le šole po okrajih in poslane zneske. Plačale so: okraj Črnomelj: Črešnjevec 10 Din; okraj Kamnik: Blagovica 10 Din, Domžale 250 Din, Homec 20 Din, Kamnik dekl. 50 Din, Komenda 60 Din, Mengeš 77 Din, Nevljje 20 Din, Skarčna 20 Din, Stranje 22 Din, Smartno 11 Din, Zgornji Tutin 20 Din, Tunjice 20 Din, Vodice 30 Din in Zalog 20 Din. Okraj Kočevje: Bosiljva Loka 10 Din, Grčarice 10 Din, Livold 22 Din, Mozelj 30 Din, Osilnica 11 Din, Ovcjak 21 Din, Ribnica 100 Din, Mihajl Vrbič ob svoji 40 letnici 100 Din, Čestitamo! Stara cerkev 55 Din, Staribreg 10 Din, Sveti potok 10 Din, Štalcarji 22 Din, Turjak 10 Din in Velike Poljane 10 Din. Okraj Kranj: Bukovica 10 Din, Cerklje pri Kranju 80 Din, Kokra 125 Din, Kranj deška 80 Din, Kranj dekliska 80 Din, Naklo 20 Din, Poljane 50 Din, Preddvor 40 Din, Reteče 10 Din, Selce 50 Din, Skofja Loka 70 Din, Trboje 51 Din, Trebnja 22 Din, Tržič 132 Din in Zabnica 10 Din. Okraj Krško: Bačka 22 Din, St. Janž 77 Din, Skočjan pri Mokronogu 20 Din, Tržišče 10 Din in Zameško 22 Din. Okraj Laško: Hrastnik dekliska 70 Din, Okraj Litija: Dole 10 Din, Hotič 100 Din, Poljski 10 Din, Primsko 10 Din in Zalna 20 Din. Ljubljana: I. deška osnovna 110 Din, II. deška osnovna 100 Din, Barje 50 Din, I. dekliska osnovna 90 Din, pomožna šola 156 Din, gluho-nemaica 120 Din, Božo Račić 10 Din, Prosvetni oddelek 70 Din in Rudolf Horvat 100 Din. Okraj Ljubljanska okolica: Dol pod Ljubljano 100 Din, Jezero 11 Din, Podlipa 20 Din, Preserje 44 Din, Rakitna 10 Din, Studence-Ig 60 Din, Zgor. Siška 40 Din, Skočjan 11 Din, Tomišelj 110 Din, Zalog 50 Din in sreski prosvetni referat 40 Din. Okraj Logatec: Čerknica 10 Din, Grabovo 30 Din, Igavna 70 Din, Gor. Logatec 50 Din, Dol. Logatec 100 Din in Planina 55 Din. Novo-mesto: Dobrič 20 Din, Radovljica: Dobrava pri Jesenicah 10 Din, Sevnica: Blanca 20 Din. Skupno število članov znaša 277. Poleg tega je prejelo društvo sledeče darove: Neime-uovan 1000 Din, učit. društvo za srez Litija mesto venca na krsto 1 tov. Hermine Breindl 200 Din, Janko Stefe, učitelj v Cerkljah pri Kranju, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124 Din 50 p., Villibald Rus, sreski prpsv. ref. v Kranju, 2 obveznici s 14 zap. kuponi skupaj 249 Din, tov. Alojzij Kečelj, šolski upravitelj v pok. v Ljubljani, 10 Din, knjigarna »Sava« v Kranju 250 Din, hranilnica v Dolu pri Hrastniku 100 Din, tov. Alfonz Završnik s soprogo 3 obveznice z 18 zap. kuponi 363 Din, tov. Drago Hudč, učitelj na Jesenicah, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124.50 Din, tov. Alojzij Novak, ravnatelj v Ljubljani, 100 Din kot prekomerni honorar, ga. Ana Neubauer-Krenova, učit. v pok. v Golniku, 1 obveznico za 100 Din in učiteljstvo v Pišecah mesto venca na grob 1 tov. Tomincu v Globokem 100 Din, ki so jih darovali tovariš(ce): Jakob Medved, Vučeslav in Jelica Čopič ter Edo in Ljudmila Hofbec vsak po 20 Din. Vsem iskrena hvala! Vse ostale tovariše in tovarišice pa prosim: Hitite s plačevanjem redne članarine, da se ne naberejo prevelike vsote, ki jih je potem težko plačati! Storitve svojega stanovsko in moralno dolžnost! Mesečni prispevek 10 Din je vendar bagatela. Ta mesec prejmete vsi, ki ste plačali prvi obrok, članske izkaznice in znamke. Ravnajte z njimi po navodilu, ki je na izkazu. Prosim Vas tudi, ne zabite napisati imena članov! Napišete jih lahko kar v prazen prostor na srednjem delu položnice spredaj. Kdor je to storil že januarja, zadostuje samo vsota!

Jos. Kobal, blagajnik.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod

ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike

ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju donarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov

ARGUS ove informacije so vsikdar točno izbrpne in hitre

ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II, Beograd

ARGUS-ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

večji v nekem oziru od drugih srednjih šol.

Pa zakaj pišem ta članek? Marsikdo od tovaršev si bo mislil, da je naperjen proti študiju učiteljstva na visokih šolah! Najmanj to! Očitno pa priznam, da mi vzbuda bojazen da ravno radi tako visokega in temeljitega znanja, se bodo ti odtegovali službovanju na deželi ter hrepeneči in strmeli po višjih službenih mestih, katera se nahajajo le v mestih.

Ta ali drugi bi znal ugovarjati s primerom, češ: duhovnik ima tudi visoke študije, pa je vse življenje na deželi. Že res, samo s to razliko da je službovanje, poklic, duhovnika dokaj različen od učiteljskega poklica. Pa vse to na stran.

Ta članek ima namen opozoriti na nedostatke pouka in vsega učiteljevega delovanja, ako se to naslanja na krajevne razmere ter ljudske potrebe in hotenje. In to ni nič manj važno, če ne še važnejše od še tako visokega znanja, ki ga more nuditi samo visoka šola.

Končno še kratka opazka. Če ni bilo doslej še vse tako, da je bilo tu in tam učiteljstvo malobrižno za krajevne razmere, ter smatralo — ne vse — svojo po-

klic nekako rokodelskim, je vzrok veliko tudi to, ker se učiteljevo delo sodi po dvojnem merilu, slabšem in boljšem. Po slabšem se sodi navadno delo na deželi in v tem oddaljenem in tembolji zapuščenem kraju. Učitelj(ica) v takih krajih je bil čez nekaj let, ko si je čez leta zaželel lepšega kraja, nekako pozabljen in omalovaževan, če tudi je bilo njegovo delo veliko plodonosnejše v razmerju k delu tovariša v mestu, upoštevaioč razmere in okolnosti po katerimi in s kakšnim trudom in požrtvovalnostjo se je trudil ta na deželi, morda v največjem hribovju, in onem v mestu. Pa pri vsem tem je prvi pahnen v ozadje kar mu vzame veselje do nadaljnjega dela. To vidijo drugi, mlajši, se jih polasti malodušje in brezbriznost za višje cilje. To se naj odpravi in uvažuje resnično delo in prepričan sem, da bo redek učitelj(ica), ki bi se bal dežele ter uvaževal pri svojem delu zgornje pravilo v trdnem zupanju; čez toliko časa pridem na boljše, lepše mesto saj mora vsak to poskusiti. Zato, da se bo to v polni meri upoštevalo in uvaževalo: proč z vsako protekcijo, pa bodi Peter ali Pave!

L. P.

Gibanje učiteljstva in prosvete v drugih državah.

Iz Italije.

—it Sloveščina na ljudskih šolah v Julijski Krajini. Pod naslovom: *Dodatne ure p.š. »Učiteljski list«*: Takozvane dodatne ure v pouku materinega jezika so torej končno odpravljeni. Tako je prav. Ne bo treba več govoriti po listih o širokogrudnosti, ne bo treba interpelacij, ne bo treba skrbeti za urniki vpisovanj in s predpisi, ne bo več nepotrebnega razburjanja in predvsem ne bo spodbude o enakopravnosti. Odslej so privilegiji odpravljeni, glavna ovira mirnega sožitja, zakaj preveč špekulantov je živelo od teh dodatnih odvzetih ur. Jan Amos Komenski, tvoja zvezda je stara in komaj je še brlela; čas je bil, da smo jo ugasnili. Vidíš: Sic transit gloria mundi! — Članek govori jasno in ni treba nikake pripombe.

—it Slovenske učitelje v Kalabrijo! Pred Božičem je imela fašistovska »Corporazione della scuola« svoj kongres v Rimu. Na dnevnem redu so bili med drugim tudi predlogi glede šolstva v novih (odrešenih!) pokrajinah. Zahtevali so, da se ukine pouk v materinem jeziku (kar se je tudi zgodilo), slovenske učitelje pa naj se pošlje, po zgledu železnice, v stare pokrajine, da se temeljito priučijo italijanskemu jeziku. Izvrstno! —ub.

Iz Čehoslovaške.

ERNEST ŠUŠTERŠIČ:

—čh Najnoveše potrebe narodnega šolstva v republiki. »Časopis čehoslovenske občine učiteljske« navaja s komentarji te-le:

1. Pariteta prejemkov učiteljstva narodnih šol s prejemki ostalih nameščenec z isto predizobrazbo.

2. Reforma učiteljske izobrazbe v tej smeri, da bi splošno izobrazbo nudila popolna srednja šola, pedagoška izobrazba pa bi imela visokošolski značaj. Ako se splošno povdarja da je za otroka najboljše dobro, velja to gotovo predvsem o vzgojiteljih. Ako bi bilo mogoče dati vsem otrokom najboljšo učitelje, bi bilo vprašanje vzgoje po večini srečno rešeno. Visokošolski študij sicer ni pogoj, da bi bil izpolnjen ta ideal, vendar pa zavisi od njega ugoden vpliv svobodnega raziskovanja in proučevanja na razvoj vsakega dela bodočega učitelja in je pogoj znanstvenega temelja za šolsko prakso. Proti sedanjim učiteljskim govori tudi izkušstvo, da ni mogoče ne staršem, ne profesorskemu zboru, ne kandidatu — z ozirom na njegovo 15. in 16. starostno dobo — sigurno presoditi, ako je zamj izvolitev učiteljskega stanu primerna.

Našemu članstvu!

Nekateri člani, zlasti upokojenci niso na jasnem, koliko članarine plačujejo društva za ne poverjenstvu. Zato priobčujemo danes naslednjo tabelo, ki je iz nje razvidno, kako je odmerjena posameznim članom članarina za leto 1926.

A. Redni člani, aktivni in upokojenci po činovnem zakonu:

Celoletno	110.— Din
tričetrtletno	82.50 »

polletno	55.— »
četrtletno	27.50 »

B. Poročene učiteljice:

Celoletno	40.— Din
tričetrtletno	30.— »
polletno	20.— »
četrtletno	10.— »

C. Učiteljice ženskih ročnih del in vrtnarice:

Celoletno	70.— Din
tričetrtletno	52.50 »
polletno	35.— »
četrtletno	17.50 »

D. Upokojenci s staro penzijo:

Celoletno	50.— Din
tričetrtletno	37.50 »
polletno	25.— »
četrtletno	12.50 »

Blagajnik.

Opomba: S temi zneski je plačana tudi že članarina za Beograd in prispevek za učiteljski naraščaj (à 1 Din mesečno, izvzemši početnic — dva meseca). Člani pod A. imajo s tem plačane tudi obvezne liste »Učiteljski Tovariš«, in »Popotnik«. Člani pod C in D. imajo s tem plačan obvezen list »Učiteljski Tovariš«. Prispevek za okrajno društvo je posebej. Priporočamo, da se članarina pobira od zaupnikov po šolah v desetih mesečnih obrokih.

Izjave okr. dr. za deklaracijo.

—d Učiteljsko društvo za Slovenjgriški okraj je na svojem občnem zboru dne 7. januarja t. l. sprejelo v polnem obsegu deklaracijo v bistvu, nalogah in smeri naše stanovske politike.

Splošne vesti.

— Iz Pov. UJU — Ljubljana. Na seji ožjega sosveta Pov. UJU dne 16. t. m. se je ožji svet izpopolnil v zmišlu člana 13. pravil UJU tako, da je odgovorno tajništvo prevzel tov. Jos. Lapajne, kot pomočnik v pisarni pa bo začasno posloval v tajniških zadevah tov. Josip Kobal, blagajnik Učit. konvikta.

— U Glavnj Prosvetni Svet imenovani su kao redovni članovi osim dosadašnjih: Dr. Stjepan Matičević, univ. prof. u Zagrebu — za višju nastavu, Dr. Stjepan Bosanac, rektor Više Ped. škole u Zagrebu — za srednju nastavu, Dr. Stjepan Ratković, prof. Više Ped. škole u Zagrebu — za učiti osnovne škole. Sem toga imenovanih je 20 vanrednih članova, medju njima iz redova osnovnoškolskog učiteljstva: Pero Vuksanović, predsednik UJU u Beogradu, Milutin Stanković, učit. u penziji u Beogradu, Savka Radičevićeva, šk. nadzornica u penziji u Beogradu, Ivo Tomašić, predsednik Saveza hrv. učit. u Zagrebu.

— NAROČNIKE »ZVONČKA« prosimo da poravnajo zastanke na naročnini. Konec tedna bomo razposlali peto številko in za tem sklenili polleten obračun za vse nabiralce. Kdor nam dolga po prejemju obračuna ne bo poravnal, ne bo dobil 6. številke. Zato prosimo nikar odlašati s poplačili.

— Umrj je v Ljubljani g. Fran Kavčič, mag. pis. ravnatelj — naš bivši tovariš. Maturiral je leta 1909. Odšel je kot 6. na onj svet iz tega letnika. Pokoj njegovi duši!

— Oklic. Šole, ki so naročile knjige za deška ročna dela, so jih te dni vse prejele. Garnitura knjig, ki je vsem zelo všeč, je radi številne naročbe okroglo 100 Din cenejša in stane s poštnino in z vsemi stroški 398 Din. Če želj še katera šola ali kak tovariš knjige naročiti, sem pripravljen posredovati še drugo pošiljatev. Omenim le še toliko, da so knjige prvovrstne in imajo okoli 4000 predlog za deška ročna dela. Oglase sprejemam do 15. februarja t. l. — Tržič, 18. jan. 1926. — Albin Lajović.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

—i Postavljen: z ukazom Alojzij Purcelj za šol. uprav. na Sladki gori, srez Šmarje.

—i Penzionirani: Julija Koser, učit. dekl. mešč. šole v Ptujju, Marija Gajšek, učiteljica ženskih ročnih del v Dobovi. Ivanka Lampe, učiteljica meščanske šole na Jesenicah.

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

na

VI. redni občni zbor »Učiteljskega zdravilškega doma v Rogški Slatini«, registrovani zadrugi z omejeno zavezo, ki se bo vršil v torek, dne 2. svečana 1926 ob 11. uri v okoliški deški osnovni šoli v Celju, Razlagova ulica šte. 5.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o zadružnem poslovanju leta 1925.
2. Poročilo nadzorstva
3. Odobrenje letnega računa.
4. Predlog nadzorstva o podelitvi odveze načelstvu glede poslovanja.

5. Čitanje poročila Zadružne Zveze v Celju o izvršeni reviziji.

5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor ki je sklepčen brez ozira na število navzočih zadružnikov

Dol pri Hrastniku, dne 14. januarja 1926.

Načelstvo.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Članarina (1925.) in darila: Vadnica ženskega državnega učiteljskega društva v Mariboru 40 Din; učiteljsko društvo za mežiško dolino 480 Din; učiteljsko društvo za kornjiški okraj 100 Din; namesto potnine tovarišu ravnatelju Humku o priliki njegovega predavanja; (tov. Humku gre posebna zahvala, ker vsekdar naklonj potnino našemu U. D.); tov. Poredoš Štefan, Tešanovci (Prekmurje), 10 Din kot prostovoljni donesek učencev za urnike »Kolinske tovarne«; šola v Slovenjgradcu 100 Din kot darilo od šolske prireditve (I); Franjo Rošker, učitelj v Studencih 60 Din v spomin umrlega Simona Ješovnika, svojega večletnega učitelja in prvega voditelja; posojilnica v Dolu pri Hrastniku po tov. Gnušu 100 Din. Iskrena hvala! — M. Kožuh, blagajnik

—g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Ko objavljam prvi letošnji izkaz, povdarjam, da je pristopilo doslej društvu z redno članarino prav častno število učiteljstva, kar bodi v vzpodbudo vsem zaostalom. Še posebej omenjam kočevsko nemško učiteljstvo, ki se je odzvalo v prav obilnem številu. Tudi ljubljanski ni zaostalo. Zaradi tesnega prostora bom navedel le šole po okrajih in poslane zneske. Plačale so: okraj Črnomelj: Črešnjevci 10 Din; okraj Kamnik: Blagovica 10 Din, Domžale 250 Din, Homec 20 Din, Kamnik dekl. 50 Din, Komenda 60 Din, Mengeš 77 Din, Nevljje 20 Din, Skarčna 20 Din, Stranje 22 Din, Smartno 11 Din, Zgornji Tušinj 20 Din, Tunjice 20 Din, Vodice 30 Din in Zalog 20 Din. Okraj Kočevje: Bosiljva Loka 10 Din, Grčarice 10 Din, Livold 22 Din, Mozelj 30 Din, Osilnica 11 Din, Ovcjak 21 Din, Ribnica 100 Din, Mihajl Vrbič ob svoji 40 letnici 100 Din, Čestitamo! Stara cerkev 55 Din, Staribreg 10 Din, Sveti potok 10 Din, Štalcarji 22 Din, Turjak 10 Din in Velike Poljane 10 Din. Okraj Kranj: Bukovica 10 Din, Cerklje pri Kranju 80 Din, Kokra 125 Din, Kranj deška 80 Din, Kranj deklška 80 Din, Naklo 20 Din, Poljane 50 Din, Preddvor 40 Din, Reteče 10 Din, Selce 50 Din, Skofja Loka 70 Din, Trboje 51 Din, Trebnja 22 Din, Tržič 132 Din in Zabnica 10 Din. Okraj Krško: Bačka 22 Din, St. Janž 77 Din, Skočjan pri Mokronogu 20 Din, Tržišče 10 Din in Zameško 22 Din. Okraj Laško: Hrastnik deklška 70 Din, Okraj Litija: Dole 10 Din, Hotič 100 Din, Poljski 10 Din, Primsko 10 Din in Zalna 20 Din. Ljubljana: I. deška osnovna 110 Din, II. deška osnovna 100 Din, Barje 50 Din, I. deklška osnovna 90 Din, pomožna šola 156 Din, gluho-nemaica 120 Din, Božo Račić 10 Din, Prosvetni oddelk 70 Din in Rudolf Horvat 100 Din. Okraj Ljubljanska okolica: Dol pod Ljubljano 100 Din, Jezero 11 Din, Podlipa 20 Din, Preserje 44 Din, Rakitna 10 Din, Studence-Ig 60 Din, Zgor. Siška 40 Din, Skočjan 11 Din, Tomišelj 110 Din, Zalog 50 Din in sreski prosvetni referat 40 Din. Okraj Logatec: Čerknica 10 Din, Grabovo 30 Din, Igavna 70 Din, Gor. Logatec 50 Din, Dol. Logatec 100 Din in Planina 55 Din. Novo-mesto: Dobrič 20 Din, Radovljica: Dobrava pri Jesenicah 10 Din, Sevnica: Blanca 20 Din. Skupno število članov znaša 277. Poleg tega je prejelo društvo sledeče darove: Neime-uovan 1000 Din, učit. društvo za srez Litija mesto venca na krsto 1 tov. Hermine Breindl 200 Din, Janko Stefe, učitelj v Cerkljah pri Kranju, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124 Din 50 p., Villibald Rus, sreski prpsv. ref. v Kranju, 2 obveznici s 14 zap. kuponi skupaj 249 Din, tov. Alojzij Kečelj, šolski upravitelj v pok. v Ljubljani, 10 Din, knjigarna »Sava« v Kranju 250 Din, hranilnica v Dolu pri Hrastniku 100 Din, tov. Alfonz Završnik s soprogo 3 obveznice z 18 zap. kuponi 363 Din, tov. Drago Hudč, učitelj na Jesenicah, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124.50 Din, tov. Alojzij Novak, ravnatelj v Ljubljani, 100 Din kot prekomerni honorar, ga. Ana Neubauer-Krenova, učit. v pok. v Golniku, 1 obveznico za 100 Din in učiteljstvo v Pišecah mesto venca na grob 1 tov. Tomincu v Globokem 100 Din, ki so jih darovali tovariš(ce): Jakob Medved, Vučeslav in Jelica Čopič ter Edo in Ljudmila Hofbec vsak po 20 Din. Vsem iskrena hvala! Vse ostale tovariše in tovarišice pa prosim: Hitite s plačevanjem redne članarine, da se ne naberejo prevelike vsote, ki jih je potem težko plačati! Storitve svojega stanovsko in moralno dolžnost! Mesečni prispevek 10 Din je vendar bagatela. Ta mesec prejmete vsi, ki ste plačali prvi obrok, članske izkaznice in znamke. Ravnajte z njimi po navodilu, ki je na izkazu. Prosim Vas tudi, ne zabite napisati imena članov! Napišete jih lahko kar v prazen prostor na srednjem delu položnice spredaj. Kdor je to storil že januarja, zadostuje samo vsota!

Jos. Kobal, blagajnik.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju donarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS ove informacije so vsikdar točno izbrpne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II, Beograd
ARGUS-ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

večji v nekem oziru od drugih srednjih šol.

Pa zakaj pišem ta članek? Marsikdo od tovaršev si bo mislil, da je naperjen proti študiju učiteljstva na visokih šolah! Najmanj to! Očitno pa priznam, da mi vzbuda bojazen da ravno radi tako visokega in temeljitega znanja, se bodo ti odtegovali službovanju na deželi ter hrepeneči in strmeli po višjih službenih mestih, katera se nahajajo le v mestih.

Ta ali drugi bi znal ugovarjati s primerom, češ: duhovnik ima tudi visoke študije, pa je vse življenje na deželi. Že res, samo s to razliko da je službovanje, poklic, duhovnika dokaj različen od učiteljskega poklica. Pa vse to na stran.

Ta članek ima namen opozoriti na nedostatke pouka in vsega učiteljevega delovanja, ako se to naslanja na krajevne razmere ter ljudske potrebe in hotenje. In to ni nič manj važno, če ne še važnejše od še tako visokega znanja, ki ga more nuditi samo visoka šola.

Končno še kratka opazka. Če ni bilo doslej še vse tako, da je bilo tu in tam učiteljstvo malobrižno za krajevne razmere, ter smatralo — ne vse — svojo po-

klic nekako rokodelskim, je vzrok veliko tudi to, ker se učiteljevo delo sodi po dvojnem merilu, slabšem in boljšem. Po slabšem se sodi navadno delo na deželi in v tem oddaljenem in tembolj zapuščenem kraju. Učitelj(ica) v takih krajih je bil čez nekaj let, ko si je čez leta zaželel lepšega kraja, nekako pozabljen in omalovaževan, če tudi je bilo njegovo delo veliko plodonosnejše v razmerju k delu tovariša v mestu, upoštevajoč razmere in okolnosti po katerih in s kakšnim trudom in požrtvovalnostjo se je trudil ta na deželi, morda v največjem hribovju, in onem v mestu. Pa pri vsem tem je prvi pahnjen v ozadje kar mu vzame veselje do nadaljnjega dela. To vidijo drugi, mlajši, se jih polasti malodušje in brezbriznost za višje cilje. To se naj odpravi in uvažuje resnično delo in prepričan sem, da bo redek učitelj(ica), ki bi se bal dežele ter uvaževal pri svojem delu zgornje pravilo v trdnem zupanju; čez toliko časa pridem na boljše, lepše mesto saj mora vsak to poskusiti. Zato, da se bo to v polni meri upoštevalo in uvaževalo: proč z vsako protekcijo, pa bodi Peter ali Pave!

L. P.

Gibanje učiteljstva in prosvete v drugih državah.

Iz Italije.

—it Sloveščina na ljudskih šolah v Julijski Krajini. Pod naslovom: *Dodatne ure p.š. »Učiteljski list«*: Takozvane dodatne ure v pouku materinega jezika so torej končno odpravljene. Tako je prav. Ne bo treba več govoriti po listih o širokogrudnosti, ne bo treba interpelacij, ne bo treba skrbeti za urniki vpisovanj in s predpisi, ne bo več nepotrebnega razburjanja in predvsem ne bo spodbude o enakopravnosti. Odslej so privilegiji odpravljene, glavna ovira mirnega sožitja, zakaj preveč špekulantov je živelo od teh dodatnih odvzetih ur. Jan Amos Komenski, tvoja zvezda je stara in komaj je še brlela; čas je bil, da smo jo ugasnili. Vidíš: Sic transit gloria mundi! — Članek govori jasno in ni treba nikake pripombe.

—it Slovenske učitelje v Kalabrijo! Pred Božičem je imela fašistovska »Corporazione della scuola« svoj kongres v Rimu. Na dnevnem redu so bili med drugim tudi predlogi glede šolstva v novih (odrešenih!) pokrajinah. Zahtevali so, da se ukine pouk v materinem jeziku (kar se je tudi zgodilo), slovenske učitelje pa naj se pošlje, po zgledu železničarjev, v stare pokrajine, da se temeljito priučijo italijanskemu jeziku. Izvrstno! —ub.

Iz Čehoslovaške.

ERNEST ŠUŠTERŠIČ:

—čh Najnoveše potrebe narodnega šolstva v republiki. »Časopis čehoslovenske občine učiteljske« navaja s komentarji te-le:

1. Pariteta prejemkov učiteljstva narodnih šol s prejemki ostalih nameščenec z isto predizobrazbo.

2. Reforma učiteljske izobrazbe v tej smeri, da bi splošno izobrazbo nudila popolna srednja šola, pedagoška izobrazba pa bi imela visokošolski značaj. Ako se splošno povdarja da je za otroka najboljše dobro, velja to gotovo predvsem o vzgojiteljih. Ako bi bilo mogoče dati vsem otrokom najboljšo učitelje, bi bilo vprašanje vzgoje po večini srečno rešeno. Visokošolski študij sicer ni pogoj, da bi bil izpolnjen ta ideal, vendar pa zavisi od njega ugoden vpliv svobodnega raziskovanja in proučevanja na razvoj vsakega dela bodočega učitelja in je pogoj znanstvenega temelja za šolsko prakso. Proti sedanjim učiteljskim govori tudi izkušstvo, da ni mogoče ne staršem, ne profesorskemu zboru, ne kandidatu — z ozirom na njegovo 15. in 16. starostno dobo — sigurno presoditi, ako je zamj izvolitev učiteljskega stanu primerna.

Našemu članstvu!

Nekateri člani, zlasti upokojenci niso na jasnem, koliko članarine plačujejo društva za ne poverjenstvu. Zato priobčujemo danes naslednjo tabelo, ki je iz nje razvidno, kako je odmerjena posameznim članom članarina za leto 1926.

A. Redni člani, aktivni in upokojenci po činovnem zakonu:

Celoletno	110.— Din
tričrtletno	82.50 »

polletno	55.— »
četrtletno	27.50 »

B. Poročene učiteljice:

Celoletno	40.— Din
tričrtletno	30.— »
polletno	20.— »
četrtletno	10.— »

C. Učiteljice ženskih ročnih del in vrtnarice:

Celoletno	70.— Din
tričrtletno	52.50 »
polletno	35.— »
četrtletno	17.50 »

D. Upokojenci s staro penzijo:

Celoletno	50.— Din
tričrtletno	37.50 »
polletno	25.— »
četrtletno	12.50 »

Blagajnik.

Opomba: S temi zneski je plačana tudi že članarina za Beograd in prispevek za učiteljski naraščaj (à 1 Din mesečno, izvzemši počitnice — dva meseca). Člani pod A, imajo s tem plačane tudi obvezne liste »Učiteljski Tovariš«, in »Popotnik«. Člani pod C in D, imajo s tem plačan obvezen list »Učiteljski Tovariš«. Prispevek za okrajno društvo je posebej. Priporočamo, da se članarina pobira od zaupnikov po šolah v desetih mesečnih obrokih.

Izjave okr. dr. za deklaracijo.

—d Učiteljsko društvo za Slovenjgraški okraj je na svojem občnem zboru dne 7. januarja t. l. sprejelo v polnem obsegu deklaracijo v bistvu, nalogah in smeri naše stanovske politike.

Splošne vesti.

— Iz Pov. UJU — Ljubljana. Na seji ožjega sosveta Pov. UJU dne 16. t. m. se je ožji svet izpopolnil v zmišlu člana 13. pravil UJU tako, da je odgovorno tajništvo prevzel tov. Jos. Lapajne, kot pomočnik v pisarni pa bo začasno posloval v tajniških zadevah tov. Josip Kobal, blagajnik Učit. konvikta.

— U Glavnj Prosvetni Svet imenovani su kao redovni članovi osim dosadašnjih: Dr. Stjepan Matičević, univ. prof. u Zagrebu — za višju nastavu, Dr. Stjepan Bosanac, rektor Više Ped. škole u Zagrebu — za srednju nastavu, Dr. Stjepan Ratković, prof. Više Ped. škole u Zagrebu — za učiti osnovne škole. Sem toga imenovanih je 20 vanrednih članova, medju njima iz redova osnovnoškolskog učiteljstva: Pero Vuksanović, predsednik UJU u Beogradu, Milutin Stanković, učit. u penziji u Beogradu, Savka Radičevićeva, šk. nadzornica u penziji u Beogradu, Ivo Tomašić, predsednik Saveza hrv. učit. u Zagrebu.

— NAROČNIKE »ZVONČKA« prosimo da poravnajo zastanke na naročnini. Konec tedna bomo razposlali peto številko in za tem sklenili polleten obračun za vse nabiralce. Kdor nam dolga po prejemni obračuna ne bo poravnal, ne bo dobil 6. številke. Zato prosimo nikar odlašati s poplačili.

— Umrj je v Ljubljani g. Fran Kavčič, mag. pis. ravnatelj — naš bivši tovariš. Maturiral je leta 1909. Odšel je kot 6. na on svet iz tega letnika. Pokoj njegovi duši!

— Oklic. Šole, ki so naročile knjige za deška ročna dela, so jih te dni vse prejele. Garnitura knjig, ki je vsem zelo všeč, je radi številne naročbe okroglo 100 Din cenejša in stane s poštnino in z vsemi stroški 398 Din. Če želj še katera šola ali kak tovariš knjige naročiti, sem pripravljen posredovati še drugo pošiljatev. Omenim le še toliko, da so knjige prvovrstne in imajo okoli 4000 predlog za deška ročna dela. Oglase sprejemam do 15. februarja t. l. — Tržič, 18. jan. 1926. — Albin Lajović.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

—i Postavljen: z ukazom Alojzij Purcelj za šol. uprav. na Sladki gori, srez Šmarje.

—i Penzionirani: Julija Koser, učit. dekl. mešč. šole v Ptujju, Marija Gajšek, učiteljica ženskih ročnih del v Dobovi. Ivanka Lampe, učiteljica meščanske šole na Jesenicah.

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

na

VI. redni občni zbor »Učiteljskega zdravilškega doma v Rogški Slatini«, registrovanj zadrugi z omejeno zavezo, ki se bo vršil v torek, dne 2. svečana 1926 ob 11. uri v okoliški deški osnovni šoli v Celju, Razlagova ulica šte. 5.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o zadružnem poslovanju leta 1925.
2. Poročilo nadzorstva
3. Odobrenje letnega računa.
4. Predlog nadzorstva o podelitvi odveze načelstvu glede poslovanja.

5. Čitanje poročila Zadružne Zveze v Celju o izvršeni reviziji.

5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor ki je sklepčen brez ozira na število navzočih zadružnikov

Dol pri Hrastniku, dne 14. januarja 1926.

Načelstvo.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Članarina (1925.) in darila: Vadnica ženskega državnega učiteljskega društva v Mariboru 40 Din; učiteljsko društvo za mežiško dolino 480 Din; učiteljsko društvo za kornjiški okraj 100 Din; namesto potnine tovarišu ravnatelju Humku o priliki njegovega predavanja; (tov. Humku gre posebna zahvala, ker vsekdar naklonj potnino našemu U. D.); tov. Poredoš Štefan, Tešanovci (Prekmurje), 10 Din kot prostovoljni donesek učencev za urnike »Kolinske tovarne«; šola v Slovenjgradcu 100 Din kot darilo od šolske prireditve (I); Franjo Rošker, učitelj v Studencih 60 Din v spomin umrlega Simona Ješovnika, svojega večletnega učitelja in prvega voditelja; posojilnica v Dolu pri Hrastniku po tov. Gnušu 100 Din. Iskrena hvala! — M. Kožuh, blagajnik

—g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Ko objavljam prvi letošnji izkaz, povdarjam, da je pristopilo doslej društvu z redno članarino prav častno število učiteljstva, kar bodi v vzpodbudo vsem zaostalom. Še posebej omenjam kočevsko nemško učiteljstvo, ki se je odzvalo v prav obilnem številu. Tudi ljubljanski ni zaostalo. Zaradi tesnega prostora bom navedel le šole po okrajih in poslane zneske. Plačale so: okraj Črnomelj: Črešnjevec 10 Din; okraj Kamnik: Blagovica 10 Din, Domžale 250 Din, Homec 20 Din, Kamnik dekl. 50 Din, Komenda 60 Din, Mengeš 77 Din, Nevljje 20 Din, Skarčna 20 Din, Stranje 22 Din, Smartno 11 Din, Zgornji Tušinj 20 Din, Tunjice 20 Din, Vodice 30 Din in Zalog 20 Din. Okraj Kočevje: Bosiljva Loka 10 Din, Grčarice 10 Din, Livold 22 Din, Mozelj 30 Din, Osilnica 11 Din, Ovcjak 21 Din, Ribnica 100 Din, Mihajl Vrbič ob svoji 40 letnici 100 Din, Čestitamo! Stara cerkev 55 Din, Staribreg 10 Din, Svetli potok 10 Din, Štalcarji 22 Din, Turjak 10 Din in Velike Poljane 10 Din. Okraj Kranj: Bukovica 10 Din, Cerklje pri Kranju 80 Din, Kokra 125 Din, Kranj deška 80 Din, Kranj deklška 80 Din, Naklo 20 Din, Poljane 50 Din, Preddvor 40 Din, Reteče 10 Din, Selce 50 Din, Skofja Loka 70 Din, Trboje 51 Din, Trebnja 22 Din, Tržič 132 Din in Zabnica 10 Din. Okraj Krško: Bačka 22 Din, St. Janž 77 Din, Skočjan pri Mokronogu 20 Din, Tržišče 10 Din in Zameško 22 Din. Okraj Laško: Hrastnik deklška 70 Din, Okraj Litija: Dole 10 Din, Hotič 100 Din, Poljski 10 Din, Primsko 10 Din in Zalna 20 Din. Ljubljana: I. deška osnovna 110 Din, II. deška osnovna 100 Din, Barje 50 Din, I. deklška osnovna 90 Din, pomožna šola 156 Din, gluho-nemaica 120 Din, Božo Račić 10 Din, Prosvetni oddelk 70 Din in Rudolf Horvat 100 Din. Okraj Ljubljanska okolica: Dol pod Ljubljano 100 Din, Jezero 11 Din, Podlipa 20 Din, Preserje 44 Din, Rakitna 10 Din, Studence-Ig 60 Din, Zgor. Siska 40 Din, Skočjan 11 Din, Tomišelj 110 Din, Zalog 50 Din in sreski prosvetni referat 40 Din. Okraj Logatec: Čerknica 10 Din, Grabovo 30 Din, Igavna 70 Din, Gor. Logatec 50 Din, Dol. Logatec 100 Din in Planina 55 Din. Novo-mesto: Dobrič 20 Din, Radovljica: Dobrava pri Jesenicah 10 Din, Sevnica: Blanca 20 Din. Skupno število članov znaša 277. Poleg tega je prejelo društvo sledeče darove: Neimovan 1000 Din, učit. društvo za srez Litija mesto venca na krsto 1 tov. Hermine Breindl 200 Din, Janko Stefe, učitelj v Cerkljah pri Kranju, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124 Din 50 p., Villibald Rus, sreski prisp. ref. v Kranju, 2 obveznici s 14 zap. kuponi skupaj 249 Din, tov. Alojzij Kečelj, šolski upravitelj v pok. v Ljubljani, 10 Din, knjigarna »Sava« v Kranju 250 Din, hranilnica v Dolu pri Hrastniku 100 Din, tov. Alfonz Završnik s soprogo 3 obveznice z 18 zap. kuponi 363 Din, tov. Drago Hudč, učitelj na Jesenicah, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124.50 Din, tov. Alojzij Novak, ravnatelj v Ljubljani, 100 Din kot prekomerni honorar, ga. Ana Neubauer-Krenova, učit. v pok. v Golniku, 1 obveznico za 100 Din in učiteljstvo v Pišecah mesto venca na grob 1 tov. Tomincu v Globokem 100 Din, ki so jih darovali tovariš(ce): Jakob Medved, Vučeslav in Jelica Čopič ter Edo in Ljudmila Hofbec vsak po 20 Din. Vsem iskrena hvala! Vse ostale tovariše in tovarišice pa prosim: Hitite s plačevanjem redne članarine, da se ne naberejo prevelike vsote, ki jih je potem težko plačati! Storitve svojega stanovsko in moralno dolžnost! Mesečni prispevek 10 Din je vendar bagatela. Ta mesec prejmete vsi, ki ste plačali prvi obrok. Članske izkaznice in znanke. Ravnajte z njimi po navodilu, ki je na izkazu. Prosim Vas tudi, ne zabite napisati imena članov! Napišete jih lahko kar v prazen prostor na srednjem delu položnice spredaj. Kdor je to storil že januarja, zadostuje samo vsota!

Jos. Kobal, blagajnik.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod

ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike

ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju donarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov

ARGUS ove informacije so vsikdar točno izbrpne in hitre

ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II, Beograd

ARGUS-ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

večji v nekem oziru od drugih srednjih šol.

Pa zakaj pišem ta članek? Marsikdo od tovaršev si bo mislil, da je naperjen proti študiju učiteljstva na visokih šolah! Najmanj to! Očitno pa priznam, da mi vzbuda bojazen da ravno radi tako visokega in temeljitega znanja, se bodo ti odtegovali službovanju na deželi ter hrepeneči in strmeli po višjih službenih mestih, katera se nahajajo le v mestih.

Ta ali drugi bi znal ugovarjati s primerom, češ: duhovnik ima tudi visoke študije, pa je vse življenje na deželi. Že res, samo s to razliko da je službovanje, poklic, duhovnika dokaj različen od učiteljskega poklica. Pa vse to na stran.

Ta članek ima namen opozoriti na nedostatke pouka in vsega učiteljevega delovanja, ako se to naslanja na krajevne razmere ter ljudske potrebe in hotenje. In to ni nič manj važno, če ne še važnejše od še tako visokega znanja, ki ga more nuditi samo visoka šola.

Končno še kratka opazka. Če ni bilo doslej še vse tako, da je bilo tu in tam učiteljstvo malobrižno za krajevne razmere, ter smatralo — ne vse — svojo po-

klic nekako rokodelskim, je vzrok veliko tudi to, ker se učiteljevo delo sodi po dvojnem merilu, slabšem in boljšem. Po slabšem se sodi navadno delo na deželi in v tem oddaljenem in tembolji zapuščenem kraju. Učitelj(ica) v takih krajih je bil čez nekaj let, ko si je čez leta zaželel lepšega kraja, nekako pozabljen in omalovaževan, če tudi je bilo njegovo delo veliko plodonosnejše v razmerju k delu tovariša v mestu, upoštevajoč razmere in okolnosti po katerih in s kakšnim trudom in požrtvovalnostjo se je trudil ta na deželi, morda v največjem hribovju, in onem v mestu. Pa pri vsem tem je prvi pahnen v ozadje kar mu vzame veselje do nadaljnjega dela. To vidijo drugi, mlajši, se jih polasti malodušje in brezbriznost za višje cilje. To se naj odpravi in uvažuje resnično delo in prepričan sem, da bo redek učitelj(ica), ki bi se bal dežele ter uvaževal pri svojem delu zgornje pravilo v trdnem zupanju; čez toliko časa pridem na boljše, lepše mesto saj mora vsak to poskusiti. Zato, da se bo to v polni meri upoštevalo in uvaževalo: proč z vsako protekcijo, pa bodi Peter ali Pave!

L. P.

Gibanje učiteljstva in prosvete v drugih državah.

Iz Italije.

—it Sloveščina na ljudskih šolah v Julijski Krajini. Pod naslovom: *Dodatne ure p.š. »Učiteljski list«*: Takozvane dodatne ure v pouku materinega jezika so torej končno odpravljene. Tako je prav. Ne bo treba več govoriti po listih o širokogrudnosti, ne bo treba interpelacij, ne bo treba skrbeti za urniki vpisovanj in s predpisi, ne bo več nepotrebnega razburjanja in predvsem ne bo spodbude o enakopravnosti. Odslej so privilegiji odpravljene, glavna ovira mirnega sožitja, zakaj preveč špekulantov je živelo od teh dodatnih odvzetih ur. Jan Amos Komenski, tvoja zvezda je stara in komaj je še brlela; čas je bil, da smo jo ugasnili. Vidíš: Sic transit gloria mundi! — Članek govori jasno in ni treba nikake pripombe.

—it Slovenske učitelje v Kalabrijo! Pred Božičem je imela fašistovska »Corporazione della scuola« svoj kongres v Rimu. Na dnevnem redu so bili med drugim tudi predlogi glede šolstva v novih (odrešenih!) pokrajinah. Zahtevali so, da se ukine pouk v materinem jeziku (kar se je tudi zgodilo), slovenske učitelje pa naj se pošlje, po zgledu železničarjev, v stare pokrajine, da se temeljito priučijo italijanskemu jeziku. Izvrstno! —ub.

Iz Čehoslovaške.

ERNEST ŠUŠTERŠIČ:

—čh Najnoveše potrebe narodnega šolstva v republiki. »Časopis čehoslovenske občine učiteljske« navaja s komentarji te-le:

1. Pariteta prejemkov učiteljstva narodnih šol s prejemki ostalih nameščenec z isto predizobrazbo.

2. Reforma učiteljske izobrazbe v tej smeri, da bi splošno izobrazbo nudila popolna srednja šola, pedagoška izobrazba pa bi imela visokošolski značaj. Ako se splošno povdarja da je za otroka najboljše dobro, velja to gotovo predvsem o vzgojiteljih. Ako bi bilo mogoče dati vsem otrokom najboljšo učitelje, bi bilo vprašanje vzgoje po večini srečno rešeno. Visokošolski študij sicer ni pogoj, da bi bil izpolnjen ta ideal, vendar pa zavisi od njega ugoden vpliv svobodnega raziskovanja in proučevanja na razvoj vsakega dela bodočega učitelja in je pogoj znanstvenega temelja za šolsko prakso. Proti sedanjim učiteljskim govori tudi izkušstvo, da ni mogoče ne staršem, ne profesorskemu zboru, ne kandidatu — z ozirom na njegovo 15. in 16. starostno dobo — sigurno presoditi, ako je zamj izvolitev učiteljskega stanu primerna.

Našemu članstvu!

Nekateri člani, zlasti upokojenci niso na jasnem, koliko članarine plačujejo društva za nje poverjenstvu. Zato priobčujemo danes naslednjo tabelo, ki je iz nje razvidno, kako je odmerjena posameznim članom članarina za leto 1926.

A. Redni člani, aktivni in upokojenci po činovnem zakonu:

Celoletno	110.— Din
tričrtletno	82.50 »

polletno	55.— »
četrtletno	27.50 »

B. Poročene učiteljice:

Celoletno	40.— Din
tričrtletno	30.— »
polletno	20.— »
četrtletno	10.— »

C. Učiteljice ženskih ročnih del in vrtnarice:

Celoletno	70.— Din
tričrtletno	52.50 »
polletno	35.— »
četrtletno	17.50 »

D. Upokojenci s staro penzijo:

Celoletno	50.— Din
tričrtletno	37.50 »
polletno	25.— »
četrtletno	12.50 »

Blagajnik.

Opomba: S temi zneski je plačana tudi že članarina za Beograd in prispevek za učiteljski naraščaj (à 1 Din mesečno, izvzemši počitnice — dva meseca). Člani pod A, imajo s tem plačane tudi obvezne liste »Učiteljski Tovariš«, in »Popotnik«. Člani pod C in D, imajo s tem plačan obvezen list »Učiteljski Tovariš«. Prispevek za okrajno društvo je posebej. Priporočamo, da se članarina pobira od zaupnikov po šolah v desetih mesečnih obrokih.

Izjave okr. dr. za deklaracijo.

—d Učiteljsko društvo za Slovenjgraški okraj je na svojem občnem zboru dne 7. januarja t. l. sprejelo v polnem obsegu deklaracijo v bistvu, nalogah in smeri naše stanovske politike.

Splošne vesti.

— Iz Pov. UJU — Ljubljana. Na seji ožjega sosveta Pov. UJU dne 16. t. m. se je ožji svet izpopolnil v zmišlu člana 13. pravil UJU tako, da je odgovorno tajništvo prevzel tov. Jos. Lapajne, kot pomočnik v pisarni pa bo začasno posloval v tajniških zadevah tov. Josip Kobal, blagajnik Učit. konvikta.

— U Glavnj Prosvetni Svet imenovani su kao redovni članovi osim dosadašnjih: Dr. Stjepan Matičević, univ. prof. u Zagrebu — za višju nastavu, Dr. Stjepan Bosanac, rektor Više Ped. škole u Zagrebu — za srednju nastavu, Dr. Stjepan Ratković, prof. Više Ped. škole u Zagrebu — za učiti osnovne škole. Sem toga imenovanih je 20 vanrednih članova, medju njima iz redova osnovnoškolskog učiteljstva: Pero Vuksanović, predsednik UJU u Beogradu, Milutin Stanković, učit. u penziji u Beogradu, Savka Radičevićeva, šk. nadzornica u penziji u Beogradu, Ivo Tomasić, predsednik Saveza hrv. učit. u Zagrebu.

— NAROČNIKE »ZVONČKA« prosimo da poravnajo zastanke na naročnini. Konec tedna bomo razposlali peto številko in za tem sklenili polleten obračun za vse nabiralce. Kdor nam dolga po prejemju obračuna ne bo poravnal, ne bo dobil 6. številke. Zato prosimo nikar odlašati s poplačili.

— Umrj je v Ljubljani g. Fran Kavčič, mag. pis. ravnatelj — naš bivši tovariš. Maturiral je leta 1909. Odšel je kot 6. na onj svet iz tega letnika. Pokoj njegovi duši!

— Oklic. Šole, ki so naročile knjige za deška ročna dela, so jih te dni vse prejele. Garnitura knjig, ki je vsem zelo všeč, je radi številne naročbe okroglo 100 Din cenejša in stane s poštnino in z vsemi stroški 398 Din. Če želj še katera šola ali kak tovariš knjige naročiti, sem pripravljen posredovati še drugo pošiljatev. Omenim le še toliko, da so knjige prvovrstne in imajo okoli 4000 predlog za deška ročna dela. Oglase sprejemam do 15. februarja t. l. — Tržič, 18. jan. 1926. — Albin Lajović.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

—i Postavljen: z ukazom Alojzij Purcelj za šol. uprav. na Sladki gori, srez Šmarje.

—i Penzionirani: Julija Koser, učit. dekl. mešč. šole v Ptujju, Marija Gajšek, učiteljica ženskih ročnih del v Dobovi. Ivanka Lampe, učiteljica meščanske šole na Jesenicah.

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

na

VI. redni občni zbor »Učiteljskega zdravilškega doma v Rogški Slatini«, registrovanj zadrugi z omejeno zavezo, ki se bo vršil v torek, dne 2. svečana 1926 ob 11. uri v okoliški deški osnovni šoli v Celju, Razlagova ulica šte. 5.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o zadružnem poslovanju leta 1925.
2. Poročilo nadzorstva
3. Odobrenje letnega računa.
4. Predlog nadzorstva o podelitvi odveze načelstvu glede poslovanja.

5. Čitanje poročila Zadružne Zveze v Celju o izvršeni reviziji.

5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor ki je sklepčen brez ozira na število navzočih zadružnikov

Dol pri Hrastniku, dne 14. januarja 1926.

Načelstvo.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Članarina (1925.) in darila: Vadnica ženskega državnega učiteljskega društva v Mariboru 40 Din; učiteljsko društvo za mežiško dolino 480 Din; učiteljsko društvo za kornjiški okraj 100 Din; namesto potnine tovarišu ravnatelju Humku o priliki njegovega predavanja; (tov. Humku gre posebna zahvala, ker vsekdar naklonj potnino našemu U. D.); tov. Poredoš Štefan, Tešanovci (Prekmurje), 10 Din kot prostovoljni donesek učencev za urnike »Kolinske tovarne«; šola v Slovenjgradcu 100 Din kot darilo od šolske prireditve (I); Franjo Rošker, učitelj v Studencih 60 Din v spomin umrlega Simona Ješovnika, svojega večletnega učitelja in prvega voditelja; posojilnica v Dolu pri Hrastniku po tov. Gnušu 100 Din. Iskrena hvala! — M. Kožuh, blagajnik

—g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Ko objavljam prvi letošnji izkaz, povdarjam, da je pristopilo doslej društvu z redno članarino prav častno število učiteljstva, kar bodi v vzpodbudo vsem zaostalom. Še posebej omenjam kočevsko nemško učiteljstvo, ki se je odzvalo v prav obilnem številu. Tudi ljubljanski ni zaostalo. Zaradi tesnega prostora bom navedel le šole po okrajih in poslane zneske. Plačale so: okraj Črnomelj: Črešnjevci 10 Din; okraj Kamnik: Blagovica 10 Din, Domžale 250 Din, Homec 20 Din, Kamnik dekl. 50 Din, Komenda 60 Din, Mengeš 77 Din, Nevljje 20 Din, Skarčna 20 Din, Stranje 22 Din, Smartno 11 Din, Zgornji Tutin 20 Din, Tunjice 20 Din, Vodice 30 Din in Zalog 20 Din. Okraj Kočevje: Bosiljva Loka 10 Din, Grčarice 10 Din, Livold 22 Din, Mozelj 30 Din, Osilnica 11 Din, Ovcjak 21 Din, Ribnica 100 Din, Mihajl Vrbič ob svoji 40 letnici 100 Din, Čestitamo! Stara cerkev 55 Din, Staribreg 10 Din, Svetli potok 10 Din, Štalcarji 22 Din, Turjak 10 Din in Velike Poljane 10 Din. Okraj Kranj: Bukovica 10 Din, Cerklje pri Kranju 80 Din, Kokra 125 Din, Kranj deška 80 Din, Kranj dekliska 80 Din, Naklo 20 Din, Poljane 50 Din, Preddvor 40 Din, Reteče 10 Din, Selce 50 Din, Skofja Loka 70 Din, Trboje 51 Din, Trebnja 22 Din, Tržič 132 Din in Zabnica 10 Din. Okraj Krško: Bačka 22 Din, St. Janž 77 Din, Skočjan pri Mokronogu 20 Din, Tržišče 10 Din in Zameško 22 Din. Okraj Laško: Hrastnik dekliska 70 Din, Okraj Litija: Dole 10 Din, Hotič 100 Din, Poljski 10 Din, Primsko 10 Din in Zalna 20 Din. Ljubljana: I. deška osnovna 110 Din, II. deška osnovna 100 Din, Barje 50 Din, I. dekliska osnovna 90 Din, pomožna šola 156 Din, gluho-nemaica 120 Din, Božo Račić 10 Din, Prosvetni oddelk 70 Din in Rudolf Horvat 100 Din. Okraj Ljubljanska okolica: Dol pod Ljubljano 100 Din, Jezero 11 Din, Podlipa 20 Din, Preserje 44 Din, Rakitna 10 Din, Studence-Ig 60 Din, Zgor. Siska 40 Din, Skočjan 11 Din, Tomišelj 110 Din, Zalog 50 Din in sreski prosvetni referat 40 Din. Okraj Logatec: Čerknica 10 Din, Grabovo 30 Din, Igavna 70 Din, Gor. Logatec 50 Din, Dol. Logatec 100 Din in Planina 55 Din. Novo-mesto: Dobrič 20 Din, Radovljica: Dobrava pri Jesenicah 10 Din, Sevnica: Blanca 20 Din. Skupno število članov znaša 277. Poleg tega je prejelo društvo sledeče darove: Neime-uovan 1000 Din, učit. društvo za srez Litija mesto venca na krsto 1 tov. Hermine Breindl 200 Din, Janko Stefe, učitelj v Cerkljah pri Kranju, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124 Din 50 p., Villibald Rus, sreski prpsv. ref. v Kranju, 2 obveznici s 14 zap. kuponi skupaj 249 Din, tov. Alojzij Kečelj, šolski upravitelj v pok. v Ljubljani, 10 Din, knjigarna »Sava« v Kranju 250 Din, hranilnica v Dolu pri Hrastniku 100 Din, tov. Alfonz Završnik s soprogo 3 obveznice z 18 zap. kuponi 363 Din, tov. Drago Hudč, učitelj na Jesenicah, 1 obveznico s 7 zap. kuponi skupaj 124.50 Din, tov. Alojzij Novak, ravnatelj v Ljubljani, 100 Din kot prekomerni honorar, ga. Ana Neubauer-Krenova, učit. v pok. v Golniku, 1 obveznico za 100 Din in učiteljstvo v Pišecah mesto venca na grob 1 tov. Tomincu v Globokem 100 Din, ki so jih darovali tovariš(ce): Jakob Medved, Vence-slav in Jelica Čopič ter Edo in Ljudmila Hofbec vsak po 20 Din. Vsem iskrena hvala! Vse ostale tovariše in tovarišice pa prosim: Hitite s plačevanjem redne članarine, da se ne naberejo prevelike vsote, ki jih je potem težko plačati! Storitve svojega stanovsko in moralno dolžnost! Mesečni prispevek 10 Din je vendar bagatela. Ta mesec prejmete vsi, ki ste plačali prvi obrok. Članske izkaznice in znanke. Ravnajte z njimi po navodilu, ki je na izkazu. Prosim Vas tudi, ne zabite napisati imena članov! Napišete jih lahko kar v prazen prostor na srednjem delu položnice spredaj. Kdor je to storil že januarja, zadostuje samo vsota!

Jos. Kobal, blagajnik.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod

ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike

ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju donarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov

ARGUS ove informacije so vsikdar točno izbrpne in hitre

ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II, Beograd

ARGUS-ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

—g Učiteljski zdraviliški dom v Rogški Slatni. Skupna seja načelstva in nadzorstva se vrši v torek (na Svečnico), dne 2. svečana 1926 ob 8. uri v okoliški deški osnovni šoli v Celju, h kateri vabim gg. Člane najviljudneje.

Anton Gnuš, načelnik.

Popravek k deklaraciji.

K točki 4. ad III. deklaracije se je vrnila pomota načelne važnosti in se mora glasiti »nacionalno političnih« in ne »socialno političnih«.

Uredništvo.

Iz naše stanovske organizacije.

Iz Pov. UJU — Ljubljana.

+pov. Okrajna učiteljska društva, ki še niso vposlala članskih izkazov za leto 1926, prosimo, da store čimprej svojo dolžnost, ker drugače ne moremo točno poslovati. Ako zahtevajo društva točnost in red pri poverjeništvu, morajo imeti sama zmisel za to. Termin 1. januarja je že davno minil.

UJU — poverjeništvu Ljubljana.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= ODBOROVA SEJA UCITELJSKEGA DRUŠTVA ZA LJUBLJANSKO OKOLICO se vrši 1. februarja t. l. ob 9. uri na 1. mestni deški osnovni šoli. Za odbornike je udeležba obvezna. — Predsednik.

= UCITELJSKO DRUŠTVO ZA MESTO PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ ima 6. februarja t. l. ob 10. uri v risalnici »Mladke« svoj letni občni zbor s sledečim vzporedom: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja in običnega zbora. 2. Poročilo predsednika o seji širjega sveta UJU. 3. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. 4. Proračun za leto 1926. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti. V slučaju nesklepnosti se vrši eno uro pozneje drug občni zbor ob vsakem številu članov. Da se vidimo vsi, pričakuje odbor.

Poročila:

+ »DRUŠTVO UCITELJIC V LJUBLJANI« je imelo svoj redni občni zbor o Božiču 28. decembra ob pol 10. uri v Št. Jakobski šoli s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo tajnice. 2. Poročilo blagajničarke. 3. Poročilo o skupščini Narodnega ženskega Saveza v Skopljju. 4. Načrt za žensko ročno delo. 5. Volitve. — Predsednica Milka Umbergerjeva otvori zborovanje in pozdravi vse navzoče.

Tajnica poda poročilo o društvenem delovanju v l. 1925. Društvo je melo v pretečenem 1925. letu 12 odborovih sej in o Veliki noči izredni občni zbor.

Društvo je izpopolnilo društvena pravila, katera je policijska direkcija odobrila dne 20. marca 1925 št. 3432.

Društvo je započelo razmišljati o raznih koristnih tečajih za nadaljno izobrazbo učiteljic. Vložilo je prošnjo na vodstvo državnega zavoda za socialno in higiensko zaščito dece v Ljubljani, ako bi bilo mogoče otvoriti o počitnicah higienski tečaj za učiteljice. Šef zavoda dr. Ambrožič je bil društvu zelo naklonjen ter izposloval pri predsedniku ministrstva narodnega zdravja za Slovenijo dr. Katičiču vse potrebno, ter naprosil tudi g. predavatelje.

Predavali so gosp. zdravniki: dr. Ambrožič in dr. Kenkova »Higiensko zdravje deteta«; dr. Dragaš »Higiensko bolnega deteta«; dr. Ozwald »Duševni razvoj dojenčka«; prof. dr. Zalokar »Higienski žene«; dr. Pirc »Splošna higiena«; dr. Jamar »Tuberkuloza«; dr. Demšar »Spolne bolezni«; dr. Blumauer »Prva pomoč v nezgodah«; dr. Mayer »Zdravstvena zakonodaja«; g. Puhar »Alkoholizem«.

Zanimanje za ta tečaj je bilo zelo veliko. Zglasilo se je nad 60 učiteljic, a žal sprejeti je bilo mogoče le 32 prosilk radi pomanjkanja prostorov v zavodu. Tečaj se je vršil teoretsko in praktično v zavodu od 1.—31. julija. Vsak dan so bila predavanja. Za praktično delo so bile udeležence razvrščene v skupine, ki so se menjale vsak teden. I. skupina telesna oskrba deteta. II. skupina delo v kuhinji in polikliniki. III. skupina delo v higienskem zavodu. Uspeh tečaja je bil popoln.

Od strani udeleženk je bila izražena želja, da bi se v prihodnjih počitnicah zopet otvoril tak tečaj. Ob zaključku tečaja so udeležence darovale zavodu 1000 dinarjev.

Drugi počitniški tečaj je bil gospodinjjski tečaj. Vodila ga je strokovna učiteljica gđc. Matekova. Udeleženk je bilo 19. Da je bil sploh mogoč ta tečaj, se ima zahvaliti društvu velikemu županu ljubljanske občine dr. Baltiču, ki je nakazal društvu podporo 3000 Din in na mestnem magistratu, ki je dal na razpolago društva kuhinjo z inventarjem v »Mladiki« za časa tečaja od 1. do 31. julija. Delo v kuhinji je bilo dnevno razdeljeno tako, da so bile zaposlene vse udeležence. Kuhale so od najprostejše do najfinije jedi. V popoldanski prostih urah jih je poučevala gđc. Hüblnova v šivanju in prikočevanju. Da so v tem tečaju predavali tudi gg. zdravniki, gre zahvala predsedniku »Društva zdravnikov« dr. Drganca, ki je preskrbel g. predavatele.

Predavali so: dr. Pirc »Higiena«; dr. Haus, »Tuberkuloza«; dr. Jakše »Kožne bolezni«. V tečaju sta predavali tudi gospodinjica Vita Zupančičeva »o zdravilih rastlinah« iz lastne preizkušnje in pa Alojzija Štebijeve »o utisih iz potovanja po Ameriki«.

Ob zaključku tečaja so napravile v Mladiki čajanko. Pokazale so, kaj se da naučiti v enem mesecu kuhanja, garniranja in serviranja. K čajanki so povabile tudi kolegije iz higienskega tečaja, da se skupno poslove od lepih dni, ki so jih preživele v tečaju. Povabljeni so bili vsi, ki so na ta ali oni način pripomogli, da sta tečaja tako lepo uspela.

Splošno žensko društvo se je obrnilo na »Društvo učiteljic« z vabilom, da sodeluje tudi naše društvo pri nameravani razstavi slovenske žene. Društvo se trudi z zbiranjem podatkov o delovanju učiteljic in je organiziralo to delo potom svojih okrajnih poverjenic. Večinoma so poverjenice pokazale svojo dobro voljo in vposlale poročila, a mnogo je učiteljic, ki morda iz napačne skromnosti dozdaj niso pokazale te dobre volje, da bi izkristile priliko in pokazale javnosti, kako ogromno delo vrši naš slovenska učiteljica s šolskim in izvenšolskim prosvetnim delom.

Društvo je nabiralo po svojih poverjenicah podpise za izenačenje zakona o dednem pravu ter nabralo nad 30.000 podpisov.

Blagajničarka poda poročilo o društvenih prejemkih, oziroma izdatkih. Dohodki 8346.43 Din; izdatki 4835.60 Din; ostalo premoženje 3510.83 Din.

Blagajničarka poroča, da je letos društvo plačalo »Dečjemu domu« vsoto 2750 Din ter se tako oddolžilo svoji obli.

Pregledovalki računov gđc. Petrovičeva in Žorževa izjavita, da so blagajniške knjige v najlepšem redu.

Ker je bila Mira Engelmanova vsled bolezni zadržana, poda njeno zanimivo poročilo o poteku skupščine Narodnega ženskega Saveza v Skopljju podpredsednica Vita Zupančičeva.

Gđc. Meško predloži predsednici minimalni načrt za ženska ročna dela ter prosi da da točko za točko na razgovor. Vnela se je živahna debata. Ker se niso mogle zediniti v posameznih točkah, zato se je sklenilo, da se bo natančneje razmotrivalo o tem o Veliki noči na zborovanju. Članice se naprosijo, da izdelajo predmete za posamezne razrede po predloženem načrtu do Velike noči, kar pa mislijo, da bi bilo bolje nadomestiti.

Zglasile so se za 1. razred gđc. Levčeva, Ljubljana; za 2. razred gđc. Bukovčeva, Št. Vid nad Ljubljano; za 3. razred gđc. Brezigerjeva, Št. Vid nad Ljubljano; za 4. razred gđc. Meškova, Moste pri Ljubljani; za 5. razred Vita Zupančičeva, Ljubljana; za 6. razred gđc. Meškova, Moste pri Ljubljani.

Z vzklikom je bil izvoljen dosedanji odbor. Predsednica predlaga gđc. Ivanka Kalinovo za izpopolnitev odbora, ker je gđc. Herenova vsled svoje zaposlenosti prosila, da se izvoli na nieno mesto druga.

Pri slučajnosti je prišel na razgovor odlok ministrstva prosvete z dne 28. julija 1925, št. 31.084 (Osnovna nastava št. 25, stran 393) ki govori o obleki učiteljic in ki nalaga kot nekako kazem vsem učiteljicam izvršitev referata »Učiteljica v službi nacionalne in moralne vzgoje našega naroda«. Z ozirom na ta odlok je bil sprejet soglasno protest ki se izročil po zastopnicah »Femin alianse«, ozir.

ženskega pokreta« gosp. ministru prosvete.

+ SLOVENJEBISTRISKO UCITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 9. januarja 1926 v šoli na Pragerskem ob prav dobri udeležbi.

Pozdrav: Tov. Kopriva kot kučin gazda te šole je prisrčno pozdravil vse navzoče, nakar je sledil predsednikov pozdrav. Čast mu je bilo pozdraviti sreskega šolskega nadzornika g. Koropca ter se mu zahvalil da je počastil s svojim obiskom društvo, v katerem je sam dalje časa deloval kot tajnik. Nadalje g. ravnatelj meščanske šole g. Humeka, kateri se je radevolje odzval vabilu ter vkljub veliki zaposlenosti predaval o deških ročnih delih.

G. sreski nadzornik se je zahvalil za pozdrav ter omenja, da je imel že večkrat namen posetiti društvo a različne ovire niso dopuščale. Priporoča na vsem članom solidarnost in tovarištvo, kajti le v slogi in medsebojnem spoznanju je moč. Priporoča pridno in vestno delo v šoli, pa tudi zven šole naj bomo učitelji naroda.

Predavanje g. ravnatelja Humeka o deških ročnih delih. G. predavatelj je razdelil svoje predavanje v dva dela. V prvem nas je seznanil natančneje s predpisanim učnim načrtom ter potrebo deških ročnih del, v drugem pa praktično izvedbo pri nas in v drugih državah. V veliko zmedenost onega odloka nam je g. predavatelj z jasno začrtanim smotrom ter mnogoletno lastno prakso prinesel jasnost. Predsednik se mu za dane migljaje in direktive glede pouka in knjig najpristrčneje zahvali.

Predsednikovo poročilo. Predsednik poroča, da se dne 10. januarja vrši v Ljubljani seja širjega sveta in vpraša če se kdo prostovoljno oglasi, da tam zastopa naše društvo. Ker se ni nihče javil, se je predsednik odpeljal sam pooblaščen s polnomočjo, zastopati društvo.

Slučajnosti. Vršiti bi se imel občni zbor, a je bil enoglasno preložen na prihodnje zborovanje.

Tov. blagajničar prosi, da se zaostala članarina poravnata, kajti poslovno leto se bliža koncu. V to svrhu bode poslal na šolska upraviteljstva položnice.

Tov. predsednik spominja, da danes praznuje Nj. Veličanstvo kraljica Marija rojstni dan ter želi, da ostane še mnogo let mati prestolonaslednika Petra in mati celokupnega jugoslovenskega naroda zdrava ter poziva člane, da zaključijo trikratno »Živio«.

Prihodnje zborovanje se vrši prve dni meseca marca v Slov. Bistrici.

+ UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KONJSKI OKRAJ je zborovalo dne 21. novembra 1925 v Konjicah ob navzočnosti 53 članov(ic).

Po običajnem pozdravu lastnega članstva pozdravilja tov. predsednik tov. ravnatelj D. Humeka, ki se je radevolje odzval društvu vabilu, da nas seznanji natančneje z deškimi ročnimi deli, pozdravilja nadalje nove člane to. B. Brumna in A. Sekirnika, tovarišice M. Pirjevečvo, T. Nagodetovo in prijavičeno, a odsotno H. Kellenbergerjevo, častita 7 tovarišicam k prestalemu usposobljenostnemu izpitu, tovarišici J. Pauerjevi k ugoditvi rekurza po državnem svetu radi nezakonite redukcije v letu 1924., želi v zakon vstopivšemu tov. J. Unverdorben polno neminljivo sreče, upokojenemu tov. J. Ravbarju pa še nebroj brezskrbnih, srečnih let v Teharjih, kamor se preseli po 44-letnem zvestem učiteljevanju, pozdravilja v okraj se vrnivšega tov. H. Schella in izreka sožalje tov. nadzorniku B. Gselmanu k nenadni izgubi ljubljanskega očeta, tov. Ant. Gselmana.

Predavanje. Po odobritvi zadnjega zapisnika in pogovoru došlih dopisov pozvame besedo večšak v rokotvornem pouku tov. D. Humek. V 1½-urnem govoru poda najvažnejše iz vseh panog deških ročnih del, razpravlja podrobno o tozadevnih določbah novih učnih načrtov za I. in II. razred, povdarja njih dobre strani a tudi vse njihove pomanjkljivosti ter našteva vse momente, ki so v zvezi s praktično izvedbo tega predmeta v osnovni šoli. Potrebni material nabavi kraini šolski svet učiteljstvo si pa priredi tekom časa stalne zbirke ročnih del za posamezne razrede, šole in sreze, svoje znanje si pa izpopolni v tozadevnih tečajih, kateri so pa le možni z večjo državno subvencijo.

Slučajnosti: a) Na predlog tov. nadzornika B. Gselmana zbero vsi učiteljski

zbori do majnika 1926 vse gradivo zemljepisne, bajeslovne in zgodovinske vsebine svojih šolskih okolišev, ki se pregleda razmnoži in razpošlje proti primerni odškodnini vsem šolam. Zbirka bo v prijetno pomoč mlajšemu učiteljstvu pri domoznanskem pouku, a tudi starejši bodo radi segali po nji.

b) Sklep: I. UJU pov. Ljubljana se poziva, da stori vse korake pri pristojnih oblastih, da se za učiteljstvo zopet otvori svoječasni počitniški nadaljevalni tečaj za kmetijsko, obrtno in trgovsko šolstvo. Tj in prepotrebni tečaj za rokotvorni pouk so pa mogoči le z izdatno podporo vseh merodajnih činiteljev, zlasti pa državne uprave same.

2. Učiteljstvo celega okraja izraža svoje ogorčenje nad novo občutno gmotno obremenitvijo in okrnjenju zakonitih določb po novih proračunskih dvanajst-nah ter poziva UJU pov. Ljubljana, da zastavi ves svoj vpliv na centralno vodstvo UJU v Beogradu ter predvsem na stanovske tovariše — zastopnike v narodni skupščini, da se navedene obremenitve in okrnitve čim prej razveljavijo.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Ocene.

—k Zakona o državnem računovodstvu s pravilnikom. Zbirka zakonov IX. snopič. V Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga. Strani 171 in 6 obrazcev. Cena s poštnino vred Din 43.50.

Pričujoča druga izdaja zakona o državnem računovodstvu je po izvorniku pregledana in dopolnjena z vsemi finančnimi zakoni, oziroma z zakoni o proračunskih dvanajstah od leta 1923/23 pa do všteti dvanajstih za november 1925. Poleg zakona prinaša tudi Pravidnik za oddelek »Pogodbe in nabave« z vsemi predpisanimi obrazci, Zakon in Pravidnik imata poleg tega abecedni pregled tvarine.

—k Pevec. S številko 11/12, ki smo jo pravkar prejeli, je dovršil »Pevec« peto leto svojega obstoja. V uvodnem članku »Ob petletnici« govori A. Dolinar o namenu, ki si ga je zastavil list ob svoji ustanovitvi in podaja kratek pregled, kako je vršil svojo nalogo. Cilj mu je: biti v vseh člankih praktičen in poljuden, premostiti tisti prepad, ki zija med ljudstvom in glasbenim razvojem; muzikalno umetnost logično, po stopnjah zanesti med narod, jo tolmáčiti, buditi zanimanje in ljubezen do nje; skratka jo popularizirati. Hoče torej biti pravi ljudski list, ki nudi teorijo v svojih člankih in prakso v ličnih pevskih prilogah. List priporočamo in želimo, da bi se kar najbolj razširil po slovenski domovini in izven nje. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7, in stane letno Din 30.—. Kakor sporoča uprava, izide prva številka za l. 1926, začetkom februarja.

—k Giovanni Boccaccio, Dekameron. Prevedel dr. Andrej Budal. I. knjiga. Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. Strani 270 in 33 celostranskih ilustracij. Čeha broš, izvoda Din 56.—, v celo platno vezan Din 72.—, luksuzna v pol usnje vezana izdaja Din 100.—, poštnina Din 3.—.

Dekameron je knjiga le za odrasle. Spada med najznamenitejše v svetovni literaturi in je prestavljen v vse jezike sveta, izšel je samo v zadnjih dveh stoletjih v več kot tisoč različnih izdajah in več milijonov izvodov. V vseh časih in pri vseh narodih je vzbudil ogromno zanimanje. Dekameron vsebuje 100 novel, ki si jih v času kuze, ki je divjala l. 1348 po vsej Srednji Evropi in Italiji, pripoveduje deset mladih gospodičen in gospodov na samotnem gradiču blizu Firence. Večina novel je opisano v vseh oblikah od najznejšega čustva do najviharnejših, najtemnejših strasti. Z zgočo ironijo in prečim sarkazmom pripoveduje Boccaccio dogodbe iz nemoralnega in malopridnega življenja pokvarjene duhovščine in redovništva svojega časa. Po vrsti nastopajo vročekrvni menihi, zakonolomni opat, nesramni pridigarški nevednež, lahkovorni pater, razuzdani menihi, pokvarjene mune itd. Tretja vrsta novel je zajeta iz življenja predstavnikov plemiških in meščanskih slojev, ki istotako podlegajo ljubezenskim spletkam in razburljivim dogodkom, kakor so se mogli vršiti le v vročekrvni Italiji pred šestimi stoletji. Dekameronu so preganjali, prepovedovali in zaigali, pa prirejali tudi posebne celo ilustrirane izdaje za visoke cerkvene dostojanstvenike, ki so ga na tihem z užitkom čitali, četudi so ga javno prepovedovali. Za umetnike je bil Dekameron vedno privlačen. Najboljši so ga ilustrirali, od klasikov do modernih. Slovenska izdaja je okrašena s sto celostranskimi ilustracijami, ki krasijo originalno izdajo ugledne Sonogonove založbe. Slike so lako decentne, namenjene pa le odraslim. Izdaja je krasno izvedena in zasluži Delniška tiskarna, ki jo je oskrbel, vse priznanje. Slovencem se je prevod Dekameronu obetal že pred svetovno vojno. Sedaj ga je oskrbel dr. A. Budal v lepem in gladkem jeziku. Tiskovna zadruga izda Dekameronu v dveh elegantnih in uku-nih izdajah v žepnem formatu. Obe izdaji sta okrašeni z ilustracijami, natisnjenimi na umetniški papir. Celo delo izide v treh zvezkih.

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo

„KARO“ čevlje

Lastne delavnice. Cene solidne.

MARIBOR
Koroška cesta 19

Le najbolje je najceneje